
Landsverordening van de
houdende enkele maatregelen ter bescherming van
de consument (Landsverordening
consumentenbescherming)

ONTWERP

IN NAAM VAN DE KONING!

De Gouverneur van Sint Maarten,

In overweging genomen hebbende:

dat het met het oog op de bescherming van de welvaart van in het bijzonder de consument wenselijk is een onafhankelijke en deskundige instantie te belasten met de handhaving van de naleving van wettelijke bepalingen ter bescherming van de belangen van de consument en met bescherming van consumentenbelangen in het algemeen door het geven van voorlichting over de rechten en plichten van consumenten en marktorganisaties en door het geven van gevraagd en ongevraagd advies aan een of meer ministers;

dat het voorts wenselijk is bedoelde aangelegenheden te doen behartigen door de Mededingingsautoriteit;

Heeft, de Raad van Advies gehoord, met gemeen overleg der Staten, vastgesteld de onderstaande landsverordening:

HOOFDSTUK I. ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1.1

1. In deze landsverordening en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- a. algemene voorwaarden: een of meer schriftelijke bedingen die zijn opgesteld ten einde in een aantal overeenkomsten te worden opgenomen, met uitzondering van bedingen die de kern van de prestaties aangeven;
- b. belanghebbende: degene wiens belang rechtstreeks bij een besluit is betrokken. Ten aanzien van rechtspersonen worden als hun belangen mede beschouwd de algemene en collectieve belangen die zij krachtens hun doelstellingen en blijkens hun feitelijke werkzaamheden in het bijzonder behartigen;
- c. beleidsregel: een vastgestelde algemene regel, niet zijnde een algemeen verbindend voorschrift, omtrent de afweging van belangen, de vaststelling van feiten of de uitleg van wettelijke voorschriften bij het gebruik van een bevoegdheid van de Mededingingsautoriteit;

- d. bestuurlijke boete: een bestraffende sanctie, inhoudende een onvoorwaardelijke verplichting tot betaling van een geldsom;
- e. bindende aanwijzing: een door de Mededingingsautoriteit opgelegde enkele last tot het verrichten of nalaten van bepaalde handelingen die wegens een overtreding wordt opgelegd;
- f. bindende gedragslijn: een door de Mededingingsautoriteit opgelegde enkele last tot het verrichten of nalaten van bepaalde handelingen die niet wegens een overtreding wordt opgelegd;
- g. consument: een natuurlijk persoon die niet handelt in de uitoefening van zijn beroep of bedrijf;
- h. consumentenorganisaties: stichtingen of verenigingen met volledige rechtsbevoegdheid die krachtens hun statuten tot taak hebben het behartigen van de collectieve belangen van consumenten;
- i. dwangbevel: een schriftelijk bevel dat ertoe strekt de betaling van een geldsom af te dwingen;
- j. Mededingingsautoriteit: de Mededingingsautoriteit, bedoeld in artikel 27, eerste lid van de Mededingingsverordening;
- k. inbreuk: elke overtreding van een wettelijke bepaling als bedoeld in artikel 2.2 van deze landsverordening, welke schade toebrengt of kan toebrengen aan collectieve belangen van consumenten;
- l. jaarverslag: het jaarverslag, bedoeld in artikel 42, vierde lid, van de Mededingingsverordening.
- m. last onder dwangsom: een herstelsanctie inhoudende:
- 1° een last tot geheel of gedeeltelijk herstel van de overtreding, en;
  - 2° de verplichting tot betaling van een geldsom indien de last niet of niet tijdig wordt uitgevoerd;
- n. marktorganisatie:
- 1° een rechtspersoon, natuurlijke persoon of andere entiteit handelend in de uitoefening van een beroep of bedrijf, met inbegrip van een onderneming als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel m, van de Mededingingsverordening;
  - 2° een organisatie waarin meerdere rechtspersonen, natuurlijke personen of andere entiteiten handelend in de uitoefening van een beroep of bedrijf verenigd zijn, met inbegrip van een ondernemersvereniging als bedoeld in artikel 1, eerste lid onderdeel n, van de Mededingingsverordening;
- o. minister: de Minister van Toerisme, Economische Zaken, Verkeer en Telecommunicatie;
- p. netto-omzet: de opbrengst uit levering van goederen en diensten uit de onderneming, onder aftrek van kortingen en dergelijke en van over de omzet geheven belastingen;
- q. omzet: de netto-omzet, ongeacht waar die is gerealiseerd, in het boekjaar voorafgaande aan de in gevolge de artikelen 6.1, 6.2 of 6.3 gegeven bestuurlijke boete;
- r. onderzoek: handelingen die worden verricht met het oog op de vaststelling dat al dan niet een overtreding is begaan van het bepaalde bij of krachtens deze landsverordening.

HOOFDSTUK II DE MEDEDINGINGSAUTORITEIT

§ 2.1 taken en bevoegdheden

Artikel 2.1

De Mededingingsautoriteit heeft tot taak uitvoering te geven aan deze landsverordening.

Artikel 2.2

1. De Mededingingsautoriteit is belast met het toezicht op de naleving van de wettelijke bepalingen ter bescherming van de belangen van de consument, bedoeld in hoofdstuk IV van deze landsverordening.

2. Bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, kan de Mededingingsautoriteit tevens worden belast met het toezicht op de naleving van andere wettelijke bepalingen ter bescherming van de belangen van de consument.

Artikel 2.3

De Mededingingsautoriteit heeft tevens tot taak om, binnen het kader van de taken die haar bij of krachtens deze of andere landsverordeningen zijn opgedragen, voorlichting te geven over de rechten en plichten van consumenten en marktorganisaties. Zij maakt daarbij gebruik van een informatieloket.

Artikel 2.4

1. De minister kan, al dan niet op verzoek van een andere minister, de Mededingingsautoriteit verzoeken een advies uit te brengen inzake de effecten voor de bescherming van de belangen van de consument van voorgenomen of geldende wetgeving.

2. Artikel 2.17, tweede tot en met vijfde lid, van de Landsverordening inzake concurrentie, is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 2.5

1. De Mededingingsautoriteit kan binnen het kader van de taken die haar bij of krachtens deze landsverordening zijn opgedragen afspraken maken met de Inspectiedienst TEZV&T.

2. De Mededingingsautoriteit kan binnen het kader van de taken die haar bij of krachtens deze landsverordening zijn opgedragen afspraken maken met het bevoegd gezag van:

- a. het Bureau Telecommunicatie en Post;
- b. de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten;
- c. de Inspectiedienst Volksgezondheid, Sociale Ontwikkeling en Arbeid;
- d. de procureur-generaal;
- e. andere overheidsinstellingen.

2. De afspraken, bedoeld in het eerste en het tweede lid, worden vastgelegd in samenwerkingsprotocollen en hebben in ieder geval betrekking op

- a. effectief en doelmatig toezicht op en optreden tegen inbreuken;
- b. voorlichting voor consumenten en marktorganisaties.

3. Samenwerkingsprotocollen worden ter inzage gelegd bij de Mededingingsautoriteit.

4. Van samenwerkingsprotocollen wordt mededeling gedaan in de Landscourant.

Artikel 2.6

1. De Mededingingsautoriteit kan binnen het kader van de taken die haar bij of krachtens deze landsverordening zijn opgedragen afspraken maken met consumentenorganisaties.
2. De Mededingingsautoriteit kan binnen het kader van de taken die haar bij of krachtens deze landsverordening zijn opgedragen afspraken maken met stichtingen of verenigingen met volledige rechtsbevoegdheid die krachtens hun statuten tot taak hebben de behandeling van klachten van consumenten of geschillenbeslechting.
3. De afspraken, bedoeld in het eerste en tweede lid, kunnen onder meer betrekking hebben op het doorverwijzen van consumenten voor wat betreft informatievoorziening, de behandeling van klachten en geschillenbeslechting.
4. Afspraken als bedoeld in het eerste en tweede lid worden vastgelegd in samenwerkingsprotocollen.
5. Samenwerkingsprotocollen worden ter inzage gelegd bij de Mededingingsautoriteit.
6. Van samenwerkingsprotocollen wordt mededeling gedaan in de Landscourant.

Artikel 2.7

1. De Mededingingsautoriteit organiseert binnen het kader van de taken die haar bij of krachtens deze landsverordening zijn opgedragen een maatschappelijk overleg met representatieve consumentenorganisaties en representatieve organisaties van marktorganisaties als bedoeld in artikel 1.1, onderdeel n, sub 1°.
2. Doelstelling van het maatschappelijk overleg is:
  - a. de taken van de Mededingingsautoriteit ter uitvoering van deze landsverordening zo goed mogelijk aan te laten sluiten bij private initiatieven ter bescherming van de consument;
  - b. de minister en andere overheidsinstanties te informeren over de effecten en de doeltreffendheid van de uitvoering van deze landsverordening.

§ 2.2 informatievoorziening en sturing

Artikel 2.8

De artikelen 36 tot en met 37 van de Mededingingsverordening zijn van overeenkomstige toepassing.

§ 2.3 klachtbehandeling

Artikel 2.9

1. Een ieder heeft het recht om over de wijze waarop de Mededingingsautoriteit zich in een bepaalde aangelegenheid jegens hem of een ander heeft gedragen, een klacht in te dienen bij de Mededingingsautoriteit.

2. Een gedraging van een persoon, werkzaam onder de verantwoordelijkheid van de Mededingingsautoriteit, wordt aangemerkt als een gedraging van de Mededingingsautoriteit.

3. De Mededingingsautoriteit draagt zorg voor een behoorlijke behandeling van klachten over haar gedragingen en stelt daartoe een besluit Klachtbehandeling Mededingingsautoriteit op.

4. Het besluit Klachtbehandeling Mededingingsautoriteit, genoemd in het vorige lid, wordt ter inzage gelegd bij de Mededingingsautoriteit.

5. In haar jaarverslag brengt de Mededingingsautoriteit verslag uit over het functioneren van de klachtbehandeling, bedoeld in het derde lid.

HOOFDSTUK III ANDERE OVERHEIDSINSTANTIES

Artikel 3.1

1. Als andere overheidsinstanties worden aangewezen:

- a. het Bureau Telecommunicatie en Post;
- b. de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten;
- c. de Inspectiedienst TEZV&T;
- d. de Inspectiedienst Volksgezondheid, Sociale Ontwikkeling en Arbeid.

2. Bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, kunnen andere overheidsinstanties worden aangewezen.

Artikel 3.2

1. Indien zowel de Mededingingsautoriteit op grond van of krachtens het bepaalde in deze landsverordening als een andere overheidsinstantie als bedoeld in artikel 3.1 bevoegd zijn toezicht uit te oefenen of handhavingsmaatregelen te nemen ten aanzien van dezelfde gedraging, maakt de Mededingingsautoriteit geen gebruik van de aan haar in deze landsverordening toegekende bevoegdheden.

2. In afwijking van het vorige lid kunnen de Mededingingsautoriteit en de andere overheidsinstantie in onderling overleg en ter bescherming van de belangen van de consument afspreken dat de Mededingingsautoriteit gebruik kan maken van de aan haar toegekende bevoegdheden, bedoeld in het vorige lid. In de samenwerkingsprotocollen, bedoeld in artikel 2.6, worden hierover nadere afspraken gemaakt.

Artikel 3.3

Voor zover door een andere overheidsinstantie bij de uitoefening van haar bevoegdheden begrippen worden uitgelegd die worden gehanteerd in een van de wettelijke bepalingen als bedoeld in artikel 2.2 van deze landsverordening, dan vindt deze uitleg plaats in overeenstemming met de Mededingingsautoriteit. In de samenwerkingsprotocollen, bedoeld in artikel 2.6, worden hierover nadere afspraken gemaakt.

HOOFDSTUK IV CONSUMENTENBESCHERMING

Artikel 4.1

De in dit hoofdstuk neergelegde bepalingen gelden uitsluitend indien de wederpartij een consument is.

Artikel 4.2

De aanbieder van commerciële communicatie, bedoeld in artikel 1 van de Landsverordening overeenkomsten langs elektronische weg, neemt het gestelde bij of krachtens die landsverordening en artikel 227a van Boek 6 van het Burgerlijk Wetboek in acht.

Artikel 4.3

Degene die, handelend in de uitoefening van een beroep of bedrijf, algemene voorwaarden gebruikt in een overeenkomst met een consument, bindt die consument niet aan een beding indien dat beding vernietigbaar is volgens afdeling 3 van titel 5 van Boek 6 van het Burgerlijk Wetboek.

Artikel 4.4

Bij een consumentenkoop als bedoeld in artikel 5, eerste lid, van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek, neemt de verkoper de artikelen 5, 6, 6a, 17 tot en met 19, 21 tot en met 23 en 25 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek in acht.

Artikel 4.5

1. De toezending van een niet bestelde zaak of het verrichten van een niet opgedragen dienst met het verzoek tot betaling van een prijs, bedoeld in artikel 7, tweede en vierde lid, van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek, is niet toegestaan.

2. De verkoper neemt bij een koop op afstand als bedoeld in artikel 46a, onder b, van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek de artikelen 46a tot en met 46j van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek in acht.

3. Een ieder die elektronische contactgegevens voor elektronische berichten heeft verkregen in het kader van de verkoop van een zaak mag deze gegevens slechts gebruiken voor het overbrengen van communicatie ter bevordering van de totstandkoming van een koop op afstand met betrekking tot eigen gelijksoortige zaken, indien daarbij artikel 46h, derde lid, van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek in acht wordt genomen.

4. Degene die ongevraagd communicatie overbrengt of mededelingen doet ter bevordering van de totstandkoming van een koop op afstand, neemt artikel 46h, zesde en zevende lid, van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek in acht.

5. Op het bepaalde in het tweede tot en met het vierde lid, is artikel 46i van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek van overeenkomstige toepassing.

Artikel 4.6

Een verkoper die handelt in de uitoefening van een beroep of bedrijf en die een koop aangaat als bedoeld in artikel 48a, onder a, van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek neemt het bepaalde bij of krachtens de artikelen 48a tot en met 48g van dat Boek in acht.

Artikel 4.7

Een reisorganisator als bedoeld in artikel 500 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek neemt de bij of krachtens de artikelen 500 tot en met 513 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek gestelde eisen in acht.

Artikel 4.8

Het is hem die omtrent goederen of diensten die door hem of degenen ten behoeve van wie hij handelt in de uitoefening van een beroep of bedrijf worden aangeboden, niet toegestaan een misleidende mededeling als bedoeld in Afdeling 4, Titel 3 van Boek 6 van het Burgerlijk Wetboek openbaar te maken of openbaar te laten maken.

Artikel 4.9

Degene die goederen of diensten als bedoeld in artikel 1 van de Prijzenverordening 1961 aanbiedt, neemt het bepaalde bij of krachtens artikel 2, derde lid, en artikel 3, voor zover samenhangend met artikel 2, derde lid, van die landsverordening in acht.

Artikel 4.10

Bij een koopovereenkomst of een overeenkomst tot het verrichten van diensten als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, respectievelijk onderdeel f, van de Landsverordening inzake consumentengeschillen neemt de ondernemer, bedoeld in artikel 1, onderdeel c van die landsverordening, de artikelen 2.1 tot en met 2.3 van die landsverordening in acht.

HOOFDSTUK V HANDHAVING

Artikel 5.1

1. De Mededingingsautoriteit houdt toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze landsverordening.
2. De Mededingingsautoriteit kan ambtshalve of naar aanleiding van een aanvraag overgaan tot het doen verrichten van onderzoek.
3. Een klacht van een belanghebbende inzake overtreding door een of meer marktorganisaties van het bepaalde bij of krachtens deze landsverordening wordt beschouwd als een aanvraag.
4. De Mededingingsautoriteit beslist zo spoedig mogelijk op de aanvraag, doch uiterlijk binnen vier maanden na de ontvangst van de aanvraag, tenzij toepassing is gegeven aan het vijfde lid.
5. De Mededingingsautoriteit kan binnen tien weken na ontvangst van de aanvraag de in het vierde lid genoemde termijn met vier maanden verlengen.

Artikel 5.2

De Mededingingsautoriteit kan met het oog op het voorkomen van schade aan de collectieve belangen van consumenten een marktorganisatie als bedoeld in artikel 1, onder f, sub 1 van deze landsverordening, een bindende gedragslijn tot naleving van deze landsverordening opleggen.

Artikel 5.3

1. Onverminderd artikel 6.11 vervalt de bevoegdheid van de Mededingingsautoriteit tot het opleggen van een bestuurlijke boete of een last onder dwangsom aan een marktorganisatie, indien de Mededingingsautoriteit op aanvraag van die marktorganisatie een door die marktorganisatie gedane toezegging bindend verklaart.

2. De Mededingingsautoriteit kan een toezegging als bedoeld in het eerste lid bindend verklaren, indien zij dat doelmatiger acht dan het opleggen van een bestuurlijke boete of een last onder dwangsom.

3. De marktorganisatie dient de aanvraag voor het bindend verklaren van een toezegging als bedoeld in het eerste lid in, voordat de Mededingingsautoriteit een besluit omtrent het opleggen van een bestuurlijke boete of een last onder dwangsom heeft genomen.

4. De termijn, bedoeld in artikel 6.11 wordt opgeschort met ingang van de dag waarop de Mededingingsautoriteit de aanvraag ontvangt, tot de dag waarop de Mededingingsautoriteit een besluit op de aanvraag heeft genomen.

5. De marktorganisatie gedraagt zich overeenkomstig de beschikking, bedoeld in het eerste lid.

6. De Mededingingsautoriteit bepaalt gedurende welke periode de beschikking, bedoeld in het eerste lid, geldt en kan deze periode telkens verlengen.

7. De Mededingingsautoriteit kan een beschikking als bedoeld in het eerste lid of een beschikking tot verlenging als bedoeld in het zesde lid, wijzigen of intrekken indien:

- a. er een wezenlijke verandering is opgetreden in de feiten waarop de beschikking berust;
- b. de beschikking berust op door de marktorganisatie verstrekte onvolledige, onjuiste of misleidende gegevens;
- a. de marktorganisatie in strijd met het vijfde lid handelt.

Artikel 5.4

1. De Mededingingsautoriteit kan in het kader van haar taken genoemd in artikel 2.2 van deze landsverordening, een openbare waarschuwing uitvaardigen voordat zij een inbreuk heeft vastgesteld, indien dat redelijkerwijs noodzakelijk is om consumenten snel en effectief te informeren over een schadeveroorzakende handelspraktijk van een marktorganisatie en daardoor schade aan collectieve belangen van consumenten te voorkomen.

2. Een marktorganisatie wordt uitsluitend met name genoemd in de openbare waarschuwing indien er sprake is van een reëel en acuut risico op benadeling van consumenten en van een redelijk vermoeden van overtreding. In de openbare waarschuwing komt duidelijk naar voren dat er nog geen sprake is van een door de Mededingingsautoriteit vastgestelde inbreuk.

3. De uitvaardiging van een openbare waarschuwing waarin een marktorganisatie met name wordt genoemd geschiedt niet eerder dan nadat vijf werkdagen zijn verstreken na de dag waarop de beschikking tot het uitvaardigen van de openbare waarschuwing aan de marktorganisatie is bekend gemaakt, tenzij de marktorganisatie de beschikking zelf heeft

openbaar gemaakt, heeft doen openbaar maken of heeft aangegeven geen bedenkingen te hebben tegen eerdere openbaarmaking.

4. Indien wordt verzocht om een voorlopige voorziening als bedoeld in artikel 85, eerste lid, van de Landsverordening administratieve rechtspraak wordt de werking van het besluit opgeschort totdat er een uitspraak is van het Gerecht of het verzoek is ingetrokken.

5. De beschikking van de Mededingingsautoriteit tot het uitvaardigen van een openbare waarschuwing als bedoeld in het derde lid vermeldt behalve de naam van de marktorganisatie in ieder geval de schadeveroorzakende handelspraktijk, de inhoud van de openbaarmaking, de gronden waarop de beschikking berust alsmede de wijze waarop en de termijn waarna de openbare waarschuwing zal worden uitgevaardigd.

Artikel 5.5

1. De Mededingingsautoriteit legt een beschikking tot het opleggen van een bindende gedragslijn of het bindend verklaren van een toezegging, nadat zij is bekendgemaakt, ter inzage bij de Mededingingsautoriteit.

2. De beschikking wordt niet eerder ter inzage gelegd, dan nadat vijf dagen zijn verstreken na de bekendmaking van de beschikking, tenzij diegene de beschikking zelf heeft openbaar gemaakt, heeft doen openbaar maken of heeft aangegeven geen bedenkingen te hebben tegen eerdere openbaarmaking.

3. Van de beschikking wordt mededeling gedaan in de Landscourant.

HOOFDSTUK VI MAATREGELEN IN GEVAL VAN OVERTREDING

§ 6.1 maatregelen

Artikel 6.1

1. Indien de Mededingingsautoriteit van oordeel is dat een inbreuk heeft plaatsgevonden, kan de Mededingingsautoriteit de natuurlijke persoon of rechtspersoon aan wie de overtreding kan worden toegerekend opleggen:

- a. een bindende aanwijzing tot naleving van deze landsverordening;
- b. een bestuurlijke boete;
- c. een last onder dwangsom.

2. Artikel 1:127 Wetboek van Strafrecht is van overeenkomstige toepassing

2. In geval van overtreding van een bindende aanwijzing als bedoeld in het eerste lid, onder a kan de Mededingingsautoriteit de overtreder een bestuurlijke boete of een last onder dwangsom opleggen.

3. De bestuurlijke boete bedoeld in het eerste en derde lid bedraagt ten hoogste NAf 1 miljoen, of indien dat meer is, ten hoogste 10% van de omzet van de marktorganisatie, indien deze een marktorganisatie is als bedoeld in artikel 1, onder f, sub 1, dan wel, indien de overtreding door een marktorganisatie als bedoeld in artikel 1, onder f, sub 2, is begaan, van de gezamenlijke omzet van de aangesloten marktorganisaties. Indien op grond van het tweede lid toepassing is gegeven aan artikel 1:127, tweede lid, onder b, van het Wetboek van Strafrecht, kan de natuurlijke persoon hoofdelijk aansprakelijk worden gehouden voor de aan de rechtspersoon opgelegde bestuurlijke boete.

Artikel 6.2

1. De Mededingingsautoriteit kan in geval van overtreding van een zelfstandige last zoals bedoeld in artikel 5.2 aan de overtreder een bestuurlijke boete opleggen van ten hoogste NAF 1 miljoen of indien dat meer is, ten hoogste 1% van de omzet van de marktorganisatie, indien deze een marktorganisatie is als bedoeld in artikel 1, onder f, sub 1, dan wel, indien de overtreding door een marktorganisatie als bedoeld in artikel 1, onder f, sub 2, is begaan, van de gezamenlijke omzet van de aangesloten marktorganisaties.

2. De Mededingingsautoriteit kan in geval van overtreding van artikel 5.3, vijfde lid, de overtreder een bestuurlijke boete opleggen van ten hoogste NAF 1 miljoen, of indien dat meer is, van ten hoogste 10% van de omzet van de marktorganisatie, indien deze een marktorganisatie is als bedoeld in artikel 1, onder f, sub 1, dan wel, indien de overtreding door een marktorganisatie als bedoeld in artikel 1, onder f, sub 2, is begaan, van de gezamenlijke omzet van de aangesloten marktorganisaties.

3. In geval van een overtreding als bedoeld in het eerste lid kan de Mededingingsautoriteit een last onder dwangsom opleggen.

Artikel 6.3

1. De Mededingingsautoriteit kan een bestuurlijke boete opleggen van ten hoogste NAF 1 miljoen, of indien dat meer is, van ten hoogste 1% van de omzet van de marktorganisatie, indien deze een marktorganisatie is als bedoeld in artikel 1, onder f, sub 1, dan wel, indien de overtreding door een marktorganisatie als bedoeld in artikel 1, onder f, sub 2, is begaan, van de gezamenlijke omzet van de aangesloten marktorganisaties aan

a. degene die jegens de in artikel 5.2, eerste lid bedoelde personen in strijd handelt met artikel 5.2, vijfde lid;

b. degene die een verzegeling als bedoeld in artikel 5.2, tweede lid, onder d, verbreekt, opheft of beschadigt, of de door de verzegeling bedoelde afsluiting op andere wijze verijdeld;

2. In geval van een overtreding als bedoeld in het eerste lid, onder a, kan de Mededingingsautoriteit een last onder dwangsom opleggen.

§ 6.2 bindende aanwijzing

Artikel 6.4

1. De bindende aanwijzing omschrijft de te verrichten of na te laten handelingen.

2. Bij een bindende aanwijzing die strekt tot het ongedaan maken van een overtreding of het voorkomen van verdere overtreding, wordt een termijn gesteld gedurende welke natuurlijke persoon of rechtspersoon aan wie de overtreding kan worden toegerekend de aanwijzing dient uit te voeren.

3. De Mededingingsautoriteit kan op verzoek van de natuurlijke persoon of rechtspersoon aan wie de overtreding kan worden toegerekend de bindende aanwijzing opheffen indien de beschikking een jaar van kracht is geweest zonder dat in strijd is gehandeld met de aanwijzing.

Artikel 6.5

1. De Mededingingsautoriteit zendt het ontwerp van de te nemen beschikking aan de belanghebbende tot wie het gericht zal zijn en legt het ontwerp, met de daarop betrekking hebbende stukken die redelijkerwijs nodig zijn voor een beoordeling van het ontwerp, ter inzage.

2. Tegen vergoeding van de kosten verstrekt de Mededingingsautoriteit afschrift van de ter inzage gelegde stukken.

3. De stukken liggen gedurende veertien dagen ter inzage.

4. Bij toezending als bedoeld in het eerste lid wordt vermeld:

a. waar en wanneer de stukken ter inzage zullen liggen;

b. wie in de gelegenheid worden gesteld om zienswijzen naar voren te brengen;

c. op welke wijze dit kan geschieden.

5. De Mededingingsautoriteit vult de ter inzage gelegde stukken aan met nieuwe relevante stukken en gegevens.

6. Belanghebbenden als bedoeld in het eerste lid kunnen bij de Mededingingsautoriteit naar keuze schriftelijk of mondeling hun zienswijze over het ontwerp naar voren brengen.

7. De termijn voor het naar voren brengen van zienswijzen bedraagt zes weken. De termijn vangt aan met ingang van de dag waarop het ontwerp ter inzage is gelegd.

8. Van hetgeen overeenkomstig het achtste lid mondeling naar voren is gebracht, wordt door de Mededingingsautoriteit een verslag opgemaakt.

Artikel 6.6

1. De Mededingingsautoriteit neemt uiterlijk vier maanden na de terinzagelegging, bedoeld in artikel 6.5, eerste lid, een beschikking.

2. Een beschikking als bedoeld in het eerste lid, wordt, nadat zij is bekendgemaakt, ter inzage gelegd bij de Mededingingsautoriteit.

3. Van de beschikking wordt mededeling gedaan in de Landscourant.

§ 6.3 algemene bepalingen omtrent bestuurlijke sancties

Artikel 6.7

1. De Mededingingsautoriteit legt geen bestuurlijke sanctie op voor zover voor de overtreding een rechtvaardigingsgrond bestond.

2. Indien twee of meer voorschriften zijn overtreden, kan voor de overtreding van elk afzonderlijk voorschrift een bestuurlijke sanctie worden opgelegd.

3. De beschikking tot oplegging van een bestuurlijke sanctie vermeldt:

a. de overtreding alsmede het overtreden voorschrift;

b. zo nodig een aanduiding van de plaats waar en het tijdstip waarop de overtreding is geconstateerd.

4. Voor zover een bestuurlijke sanctie verplicht tot betaling van een geldsom, komt deze geldsom toe aan de algemene middelen.

Artikel 6.8

1. Een beschikking als bedoeld in artikel 6.7, eerste lid, wordt, nadat zij is bekendgemaakt, ter inzage gelegd bij de Mededingingsautoriteit.
2. De beschikking wordt niet eerder ter inzage gelegd, dan nadat vijf dagen zijn verstreken na de bekendmaking van de beschikking.
3. Van de beschikking wordt mededeling gedaan in de Landscourant.

§ 6.4 bestuurlijke boete

Artikel 6.9

De Mededingingsautoriteit legt geen bestuurlijke boete op voor zover de overtreding niet kan worden verweten aan de natuurlijke persoon of rechtspersoon aan wie de overtreding kan worden toegerekend.

Artikel 6.10

De Mededingingsautoriteit legt geen bestuurlijke boete op voor zover aan de natuurlijke persoon of rechtspersoon aan wie de overtreding kan worden toegerekend wegens dezelfde overtreding reeds eerder een bestuurlijke boete is opgelegd, dan wel een kennisgeving als bedoeld in artikel 6.16, eerste lid, is bekendgemaakt.

Artikel 6.11

1. De bevoegdheid tot het opleggen van een bestuurlijke boete verjaart vijf jaren nadat de overtreding heeft plaatsgevonden of is beëindigd in geval van een overtreding die langer dan een dag heeft geduurd. Indien tegen de bestuurlijke boete bezwaar wordt gemaakt of beroep wordt ingesteld, wordt de verjaringstermijn opgeschort tot onherroepelijk op het bezwaar of beroep is beslist.
2. De verjaringstermijn, bedoeld in het eerste lid wordt telkens gestuit door een handeling van de Mededingingsautoriteit ter verrichting van een onderzoek of procedure met betrekking tot de desbetreffende overtreding.
3. De stuiting van de verjaringstermijn gaat in op de dag dat ten minste één marktorganisatie die aan de overtreding heeft deelgenomen, van de handeling schriftelijk in kennis wordt gesteld.

Artikel 6.12

De Mededingingsautoriteit stemt de bestuurlijke boete af op de ernst van de overtreding en de mate waarin deze kan worden verweten aan de natuurlijke persoon of rechtspersoon aan wie de overtreding kan worden toegerekend. De Mededingingsautoriteit houdt daarbij zo nodig rekening met de omstandigheden waaronder de overtreding is gepleegd.

Artikel 6.13

1. Indien de Mededingingsautoriteit na afloop van het onderzoek een redelijk vermoeden heeft dat een overtreding als bedoeld in artikel 6.1 is begaan en dat daarvoor een bestuurlijke boete dient te worden opgelegd, doet zij een rapport opmaken.

2. Het rapport is gedagtekend en vermeldt:
  - a. de naam van de natuurlijke persoon of rechtspersoon aan wie de overtreding kan worden toegerekend;
  - b. de overtreding alsmede het overtreden voorschrift;
  - c. zo nodig een aanduiding van de plaats waar en het tijdstip waarop de overtreding is geconstateerd.
3. De natuurlijke persoon of rechtspersoon aan wie de overtreding kan worden toegerekend wordt in de gelegenheid gesteld mondeling of schriftelijk een zienswijze te geven op het rapport, alvorens de Mededingingsautoriteit overgaat tot het opleggen van een bestuurlijke boete. Van hetgeen mondeling naar voren is gebracht bij het geven van een zienswijze ten aanzien van het rapport wordt een verslag gemaakt.
4. Op verzoek van de natuurlijke persoon of rechtspersoon aan wie de overtreding kan worden toegerekend die het rapport wegens zijn gebrekkige kennis van de rechtstaal onvoldoende begrijpt, draagt de Mededingingsautoriteit er zoveel mogelijk zorg voor dat de inhoud van het rapport aan de betrokkene wordt meegedeeld in een voor hem begrijpelijke taal.

Artikel 6.14

1. De Mededingingsautoriteit stelt de natuurlijke persoon of rechtspersoon aan wie de overtreding kan worden toegerekend desgevraagd in de gelegenheid de gegevens waarop het opleggen van de bestuurlijke boete, dan wel het voornemen daartoe, berust, in te zien en daarvan afschriften te vervaardigen.
2. Voor zover blijkt dat de verdediging van de natuurlijke persoon of rechtspersoon aan wie de overtreding kan worden toegerekend dit redelijkerwijs vergt, draagt de Mededingingsautoriteit er zoveel mogelijk zorg voor dat deze gegevens hem worden medegedeeld in een voor hem begrijpelijke taal.

Artikel 6.15

1. De Mededingingsautoriteit beslist omtrent het opleggen van een bestuurlijke boete, bedoeld in artikel 6.13, eerste lid, binnen zes maanden na dagtekening van het rapport.
2. De werkzaamheden in verband met het opleggen van een bestuurlijke boete worden verricht door personen die niet betrokken zijn geweest bij de opstelling van het in artikel 6.13 bedoelde rapport en het daaraan voorafgaande onderzoek.

Artikel 6.16

1. Indien de Mededingingsautoriteit na toezending van het rapport aan een belanghebbende beslist dat voor de overtreding geen bestuurlijke boete zal worden opgelegd, wordt dit schriftelijk aan de belanghebbende medegedeeld.
2. Van de kennisgeving als bedoeld in het eerste lid wordt binnen vijf dagen nadat zij is medegedeeld, mededeling gedaan in de Landscourant.

Artikel 6.17

1. Een bestuurlijke boete wordt betaald binnen dertien weken nadat de beschikking waarbij de bestuurlijke boete is opgelegd, bekend is gemaakt.

2. De bestuurlijke boete wordt vermeerderd met de wettelijke rente, te rekenen dertien weken vanaf de dag waarop beschikking is bekendgemaakt.

3. Indien de bestuurlijke boete niet binnen de in het eerste lid genoemde termijn is betaald, dient degene die de bestuurlijke boete is verschuldigd binnen twee weken alsnog het bedrag van de boete verhoogd met de krachtens het tweede lid verschuldigde rente en de kosten van de aanmaning te betalen.

§ 6.5 dwangbevel

Artikel 6.18

1. Bij gebreke van betaling binnen de termijn van twee weken, bedoeld in artikel 6.17, derde lid, kan de Mededingingsautoriteit van de natuurlijke persoon of rechtspersoon die de boete is verschuldigd, de verschuldigde bestuurlijke boete, verhoogd met de krachtens artikel 6.17, tweede lid, verschuldigde rente en de op de aanmaning en invordering betrekking hebbende kosten, invorderen bij dwangbevel.

2. Artikel 7.15, tweede tot en met vierde lid, van de Landsverordening inzake concurrentie is van toepassing.

§ 6.6 last onder dwangsom

Artikel 6.19

1. De last onder dwangsom omschrijft de te nemen herstelmaatregelen.

2. Bij een last onder dwangsom die strekt tot het ongedaan maken van een overtreding of het voorkomen van verdere overtreding, wordt een termijn gesteld gedurende welke de belanghebbende de last kan uitvoeren zonder dat een dwangsom wordt verbeurd.

3. Zodra gevaar voor een overtreding als bedoeld in artikel 6.1, eerste lid dreigt, kan een last onder dwangsom worden opgelegd.

4. De artikelen 6.13 tot en met 6.16 zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 6.20

1. De Mededingingsautoriteit stelt de dwangsom vast hetzij op een bedrag ineens, hetzij op een bedrag per tijdseenheid waarin de last niet is uitgevoerd, dan wel per overtreding van de last.

2. De Mededingingsautoriteit stelt tevens een bedrag vast waarboven geen dwangsom meer wordt verbeurd.

3. De bedragen staan in redelijke verhouding tot de zwaarte van het geschonden belang en tot de beoogde werking van de dwangsom.

4. Een verbeurde dwangsom wordt betaald binnen zes weken nadat zij van rechtswege is verbeurd.

Artikel 6.21

1. De bevoegdheid tot invordering van een verbeurde dwangsom verjaart door verloop van een jaar na de dag waarop zij is verbeurd.
2. Alvorens aan te manen tot betaling van de dwangsom, beslist de Mededingingsautoriteit bij beschikking omtrent de invordering van een dwangsom.
3. De Mededingingsautoriteit geeft voorts een beschikking omtrent de invordering van de dwangsom, indien een belanghebbende daarom verzoekt.
4. De Mededingingsautoriteit beslist binnen zes weken op het verzoek.
5. Indien uit een beschikking tot intrekking of wijziging van de last onder dwangsom voortvloeit dat een reeds gegeven beschikking tot invordering van die dwangsom niet in stand kan blijven, vervalt die beschikking.
6. De Mededingingsautoriteit kan een nieuwe beschikking tot invordering geven die in overeenstemming is met de gewijzigde last onder dwangsom.

Artikel 6.22

Het bezwaar, beroep of hoger beroep tegen de last onder dwangsom heeft mede betrekking op een beschikking die strekt tot invordering van de dwangsom, voor zover de belanghebbende deze beschikking betwist.

HOOFDSTUK VII BEZWAAR EN BEROEP

Artikel 7.1

Consumentenorganisaties worden aangemerkt als belanghebbenden bij beschikkingen krachtens deze landsverordening.

HOOFDSTUK VIII GEBRUIK EN VERSTREKKING VAN GEGEVENS

Artikel 8.1

Gegevens of inlichtingen omtrent een marktorganisatie, welke in verband met werkzaamheden ten behoeve van de uitvoering van deze landsverordening zijn verkregen, mogen uitsluitend worden gebruikt of openbaar gemaakt voor de toepassing van het bepaalde bij of krachtens deze landsverordening.

Artikel 8.2

In afwijking van artikel 8.1 is de Mededingingsautoriteit bevoegd gegevens of inlichtingen, verkregen bij de uitoefening van de haar in deze landsverordening opgedragen taken, te verstrekken aan:

- a. een buitenlandse instelling, die op grond van nationale wettelijke regels is belast met de toepassing van regels inzake handhaving van de naleving van wettelijke bepalingen ter bescherming van consumentenbelangen, voor zover die gegevens of inlichtingen van betekenis zijn of kunnen zijn voor de uitoefening van de taak van die instelling en de verstrekking ervan naar het oordeel van de

Mededingingsautoriteit in het belang is van de bescherming van de belangen van de consument in Sint Maarten;

b. een bestuursorgaan in Sint Maarten dat op grond van een andere wettelijke regeling dan deze landsverordening is belast met taken die de toepassing of mede de toepassing van bepalingen omtrent handhaving van de naleving van wettelijke bepalingen ter bescherming van consumentenbelangen betreffen, voor zover die gegevens of inlichtingen van betekenis zijn of kunnen zijn voor de uitoefening van de genoemde taken van dat bestuursorgaan, mits:

1. geheimhouding van de gegevens of inlichtingen in voldoende mate gewaarborgd is, en;

2. voldoende is gewaarborgd dat de gegevens of inlichtingen niet zullen worden gebruikt voor een ander doel dan waarvoor deze worden verstrekt.

HOOFDSTUK IX WIJZIGING IN ANDERE LANDSVERORDENINGEN

Artikel 9.1

Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek wordt als volgt gewijzigd:

Na artikel 305b wordt ingevoegd:

Artikel 305d

1. Het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba kan op verzoek van een stichting of vereniging met volledige rechtsbevoegdheid die krachtens haar statuten tot taak heeft de bescherming van gelijksoortige belangen van andere personen:

a. bevelen dat degene die een overtreding pleegt van de wettelijke bepalingen, bedoeld in artikel 2.2 van de Landsverordening consumentenbescherming, die overtreding staakt;

b. indien er sprake is van een misleidende reclame als bedoeld in artikel 194 van Boek 6, kan het Gemeenschappelijk Hof op verzoek de handelaar tevens veroordelen tot openbaarmaking van de beschikking, bedoeld in onderdeel a, of rectificatie van de informatie. De openbaarmaking of rectificatie geschiedt op een door het gerechtshof te bepalen wijze en op kosten van de door het gerechtshof aan te geven partij of partijen.

2. Artikel 305a, tweede lid, is van overeenkomstige toepassing op een verzoek als bedoeld in het eerste lid.

3. Het Gemeenschappelijk Hof behandelt het verzoek onverwijld.

4. Geschillen ter zake van de tenuitvoerlegging van de in het eerste lid bedoelde veroordelingen, alsmede van de veroordeling tot betaling van een dwangsom, zo deze is opgelegd, worden bij uitsluiting door het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba beslist.

HOOFDSTUK X OVERIGE BEPALINGEN

Artikel 10.1

Een ieder die betrokken is bij de uitvoering van deze landsverordening en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden, en voor wie niet reeds uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift ter zake van die gegevens een geheimhoudingsplicht geldt, is verplicht tot geheimhouding daarvan, behoudens voor zover enig wettelijk voorschrift hem tot bekendmaking verplicht of uit zijn taak bij de uitvoering van deze landsverordening de noodzaak tot bekendmaking voortvloeit.

Artikel 10.2

De minister zendt binnen vijf jaren na de inwerkingtreding van deze landsverordening en vervolgens telkens na vijf jaren aan de Staten een verslag over de doeltreffendheid en de effecten van deze landsverordening.

Artikel 10.3

Deze landsverordening wordt aangehaald als Landsverordening consumentenbescherming

Artikel 10.4

1. Deze landsverordening treedt, zodra deze landsverordening in het Afkondigingsblad is geplaatst, in werking met ingang van de eerste dag van de zevende week na de datum van bekrachtiging.
2. In afwijking van het eerste lid, treedt deze landsverordening:
  - a. in werking met ingang van de eerste dag van de derde week na de beslissing van het Constitutioneel Hof indien de Ombudsman een zaak aanhangig heeft gemaakt als bedoeld in artikel 127, derde lid, van de Staatsregeling; of,
  - b. niet in werking indien het Constitutioneel Hof oordeelt dat deze regeling niet verenigbaar is met de Staatsregeling.

Deze landsverordening wordt met de memorie van toelichting in het Afkondigingsblad geplaatst.

Gegeven te Philipsburg,

De Gouverneur van Sint Maarten

De Minister van Toerisme, Economische Zaken, Verkeer en Telecommunicatie

De Minister van Justitie

De Minister van Volksgezondheid, Sociale Ontwikkeling en Arbeid

De Minister van Algemene Zaken

DRAFT Discussion Purposes

MEMORIE VAN TOELICHTING

Algemeen deel

De voorliggende ontwerp-landsverordening strekt ertoe uitvoering te geven aan het regeringsvoornemen een onafhankelijke en deskundige instantie te belasten met de handhaving van de naleving van consumentenrechten en met de bescherming van consumentenbelangen in het algemeen door voorlichting te geven over de rechten en plichten van consumenten en ondernemers. Dit voornemen maakt onderdeel uit van de beleidsagenda van de regering om te komen tot versterking van de economische structuur en de verbetering van het ondernemersklimaat.

Consumenten zijn vaak de zwakkere partij tegenover ondernemers, en een sterkere positie van consumenten kan niet alleen consumenten zelf direct ten goede komen, maar kan ook bijdragen aan economische groei. Deze opvatting wordt internationaal breed gedragen. Zo geeft de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) aan dat mondige en goed geïnformeerde consumenten innovatie en mededinging bevorderen en zodoende de economische groei kunnen ondersteunen. Daarvoor is volgens de OESO echter wel een doeltreffend consumentenbeleid nodig dat consumenten tegen oneerlijke marktactiviteiten beschermt en hen in staat stelt op transparante en eerlijke markten met kennis van zaken beslissingen te nemen.

Ook de Europese Commissie werkt gestaag aan het versterken van de positie van consumenten, onder meer door het regelmatig introduceren van door de nationale wetgevers te implementeren consumentenrichtlijnen en door in te zetten op verbeteren van de naleving van die Europese regels van consumentenbescherming, en daarmee het vertrouwen van consumenten in de interne markt te verhogen. In het kielzog van de Europese ontwikkelingen werken veel

landen in de Europese Unie zelf ook verder aan hun eigen nationale consumentenbeleid en het adresseren van lacunes in dat beleid.

Eenzelfde beweging is zichtbaar in het Caribisch gebied, in ieder geval voor zover het gaat om leden van de Caribbean Community (CARICOM) die ook onderdeel uitmaken van gemeenschappelijke markt, de CARICOM Single Market and Economy. Sinds de inwerkingtreding van het herziene verdrag van Chaguaramas in 2006 zijn de lidstaten verplicht om consumentenbelangen te bevorderen en zich onder meer in te zetten voor eerlijke en effectieve concurrentie, aanvullende regelgeving om consumenten te beschermen en adequate informatievoorziening voor consumenten en ondernemer te garanderen.

Steeds terugkerende elementen in de verschillende beleidsdocumenten over het vormgeven van een effectief consumentenbeleid zijn daarbij:

- consumenten en ondernemers moeten zich bewust zijn van hun rechten en plichten.
- effectieve afhandeling van individuele klachten en geschillen is van groot belang, maar kan niet alle problemen oplossen.
- daarom is daarnaast ook aandacht voor collectieve handhaving van consumentenrechten vereist. Daarbij is een goed werkend privaat fundament van belang om publieke toezichthouders in staat te stellen goed te prioriteren.

Het goed informeren van consumenten en marktorganisaties draagt eraan bij dat consumenten in staat worden gesteld in vertrouwen weloverwogen besluiten te nemen en dat marktorganisaties weten wat er van hen wordt verwacht. Voorlichting heeft aldus een preventieve werking en bevordert de naleving. Het houdt consumenten en ondernemers scherp, en bevordert de concurrentie, de effectiviteit van de regulering en de welvaart. Een informatieloket vervult daarnaast ook een signaleringsfunctie en is daarbij ondersteunend aan effectief toezicht.

Een goed werkend privaat fundament kan veel individuele klachten en geschillen van consumenten al oplossen of voorkomen. Dat geldt voor ondernemers zelf, die de interne klachtenafhandeling kunnen verbeteren of actief met namens een consument bemiddelende consumentenorganisaties het probleem kunnen aanpakken. Daarnaast kunnen geschillencommissies op privaatrechtelijke basis laagdrempelig geschillen oplossen, en speelt ook een laagdrempelige toegang tot de civiele rechter een belangrijke rol.

Sommige consumentenproblemen kunnen echter beter collectief worden aangepakt. In veel gevallen kunnen individuele consumenten die er in onderling overleg met ondernemers niet uitkomen, niet op tegen ondernemers die vaak betere juridische ondersteuning en meer financiële middelen hebben. De belangen van ondernemers, die claims van meerdere consumenten kan verwachten, zijn vaak ook groter dan de belangen van iedere consument afzonderlijk. Daarom is het al snel niet meer rationeel voor consumenten om de naleving van hun recht individueel af te dwingen. Het is vaak ook niet efficiënt, zeker niet als het gaat om zogenoemde 'strooischade'. Dat zijn schades die voor elk van de benadeelden zo gering zijn, dat een individuele actie met het oog op de kosten daarvan niet loont, maar die bij elkaar genomen tot grote al dan niet materiële schade kunnen leiden.

Georganiseerde consumenten, of hun belangen nu door private organisaties of door publieke toezichthouders worden behartigd, staan sterker, kunnen meer kennis opbouwen en vanuit een meer gelijkwaardige positie bijdragen aan de handhaving van de naleving van consumentenrechten. Daarbij is een rol weggelegd voor collectieve handhaving door bijvoorbeeld consumentenorganisaties, die onder meer een collectieve actieprocedure bij de civiele rechter aanhangig kunnen maken. Van dergelijke organisaties kan evenwel niet worden verwacht dat zij ook andere belangen dan de belangen van consumenten wegen. Bovendien kunnen dergelijke collectieve procedures met aanzienlijke tijd- en geldkosten gepaard gaan. Dat betekent dat niet alle consumentenproblemen ook daadwerkelijk effectief en doelmatig door private organisaties kunnen worden aangepakt. In die gevallen dat het systeem van civielrechtelijke handhaving niet effectief blijkt te functioneren en collectieve belangen van consumenten worden geschonden, is, in aanvulling op het private fundament, handhaving door onpartijdige publieke toezichthouders aangewezen.

De voorliggende ontwerpverordening draagt de Mededingingsautoriteit, ingesteld in de Mededingingsverordening, op toe te zien op de naleving van bepaalde wettelijke bepalingen ter bescherming van de belangen van de consument en maakt de Mededingingsautoriteit bevoegd om handhavend op te treden tegen overtredingen die schade toebrengen of kunnen toebrengen aan collectieve belangen van consumenten. De Mededingingsautoriteit wordt ook verantwoordelijk voor het geven van voorlichting over de rechten en plichten van consumenten en marktorganisaties. In wat

volgt worden de uiteenlopende elementen van de wet die voortvloeien uit de hierboven genoemde factoren nader toegelicht. Daarbij wordt allereerst ingegaan op enerzijds de economische context en het consumentenrecht, en vervolgens op de vanuit de optiek van consumentenbescherming relevante elementen van de structuur van de autoriteit en de wettelijke procedures.

§ 2. Economische context en consumentenbescherming

Een duidelijke focus op collectieve belangen, goed toezicht, en zeker geïntegreerd markttoezicht, vereist een duidelijke focus. Dat betekent dat het van belang is om de reikwijdte van het toezicht van de toezichthouder goed af te bakenen. Deze overweging brengt de regering in dit ontwerp tot het voorstel om de Mededingingsautoriteit bevoegd te maken op te treden in geval er sprake is van een 'inbreuk'. Dat betekent dat het moet gaan om overtredingen die schade toebrengen of kunnen toebrengen aan collectieve belangen van consumenten. Het uitgangspunt van de regering blijft dat daar waar consumenten samen met marktorganisaties zelf tot een oplossing kunnen komen, publiekrechtelijke handhaving vanuit het oogpunt van subsidiariteit niet aangewezen is. De verantwoordelijkheid voor het zorgvuldig handelen in consumentenzaken blijft dan ook in beginsel bij de consument en de marktorganisatie liggen. Deze verantwoordelijkheid kan niet worden afgewenteld op de Mededingingsautoriteit.

In navolging van de Nederlandse en Europese wetgever kiest de regering ervoor om geen strikte definitie van 'collectieve belangen' op te nemen. Voordeel van eenzelfde formulering is dat kan worden aangesloten bij de jurisprudentie die ondertussen over de begrippen 'collectieve belangen' en 'inbreuk' is ontstaan. Het hier te lande wel opnemen van een definitie zou afbreuk doen aan de efficiencyvoordelen die aansluiting bij dat kader met zich meebrengen. Er zijn bovendien geen inhoudelijke redenen te bedenken die afwijking zouden rechtvaardigen.

Met name in negatieve zin is het begrip 'collectieve belangen' overigens wel vrij helder af te bakenen. Er is geen sprake van een inbreuk op collectieve consumentenbelangen als slechts één consument gevolgen ondervindt van een overtreding. De Mededingingsautoriteit is ook niet bevoegd om handhavend op te treden in een individueel geschil tussen een consument en een marktorganisatie. Alleen als het gaat om een gedraging van een marktorganisatie die potentieel of

daadwerkelijk het effect heeft dat de belangen van een aantal consumenten worden geraakt, is de Mededingingsautoriteit bevoegd om op te treden. Het bovenstaande sluit niet uit dat de Mededingingsautoriteit handhavend optreedt naar aanleiding van een individueel geschil. Eén klacht kan voldoende zijn om onderzoek te starten als het vermoeden bestaat dat meerdere consumenten op eenzelfde manier zijn of kunnen worden geraakt door een bepaalde gedraging van een marktorganisatie.

Als een marktorganisatie onredelijke algemene voorwaarden of misleidende reclames hanteert, zal de Mededingingsautoriteit als snel bevoegd zijn om op te treden. Algemene voorwaarden en reclames richten zich immers per definitie op een grotere groep consumenten. In dergelijke gevallen gaat het om het overtreden van wettelijke bepalingen die naar hun aard een groep van consumenten (kunnen) raken. De Mededingingsautoriteit is ook bevoegd om op te treden tegen overtredingen die gelet op de omvang waarin deze voorkomen en het aantal daardoor (potentieel) getroffen consumenten naar hun uitwerking een groep van consumenten (kunnen) raken. Dat kan bijvoorbeeld het geval zijn bij het in de praktijk niet nakomen van garantie- of informatieverplichtingen. Als de Mededingingsautoriteit kan motiveren dat er sprake is van een structurele overtreding van wettelijke bepalingen, bijvoorbeeld door het ontbreken van adequate werkprocessen, zal de conclusie snel gerechtvaardigd zijn dat er sprake is van een inbreuk.

De regering heeft overwogen of het in de Sint Maartense context niet is te verkiezen de Mededingingsautoriteit ook bevoegd te maken op te treden in geschillen tussen een individuele consument en een marktorganisatie. Er is in Sint Maarten geen uitgebreide traditie van geschilbeslechting in de vorm van geschillencommissies of arbitragecommissies, en de interne klachtafhandeling functioneert niet dusdanig goed dat geschillen niet of nauwelijks aan de orde zijn. Dat kan een reden zijn om de reikwijdte van het publieke toezicht niet te beperken tot 'collectieve belangen'. De regering kiest er in dit ontwerp voor dat niet te doen. Het ontbreken van een traditie van alternatieve geschilbeslechting is van belang en heeft de aandacht van de regering, maar leidt niet tot de conclusie dat de reikwijdte van het toezicht van de Mededingingsautoriteit dient te worden uitgebreid. Een dergelijke uitbreiding zou in de visie van de regering een te groot risico voor de noodzakelijke slagkracht van de Mededingingsautoriteit met zich meebrengen. Geïntegreerd markttoezicht heeft vooral voordelen als die integratie een selectieve is, en focust op die aspecten die sterk

samenhangen en waar de schaal- en de scopevoordelen het grootste zijn.

Dit ontwerp bevat materieelrechtelijk geen nieuw recht, maar beperkt zich tot het toezicht op de naleving en de handhaving van elders neergelegde wettelijke bepalingen ter bescherming van consumenten. Daarmee is niet zozeer de vraag aan de orde of die materiële normen voor Sint Maarten adequaat zijn. Die vraag is door de wetgever eerder al bevestigend beantwoord. Wel aan de orde is de vraag op de naleving van welke van de in het Sint Maartense recht opgenomen materiële normen de Mededingingsautoriteit dient toe te zien. Het Sint Maartense consumentenrecht is – net als elders - vrij omvangrijk en omvat tal van bepalingen in het Burgerlijk Wetboek, specifieke landsverordeningen en daarvan afgeleide regelgeving. In het verlengde van het bovenstaande acht de regering daarom ook een duidelijke afbakening van de te handhaven normen van belang.

Het voorliggende ontwerp beperkt het toezicht van de Sint Maartense tot verschillende hierna artikelsgewijs nader toe te lichten bepalingen in het Burgerlijk Wetboek, de Prijzenverordening en de Landsverordening overeenkomsten langs elektronische weg. De relevante specifieke bepalingen zijn in dit ontwerp opgenomen in Hoofdstuk IV, en omvatten bepalingen over commerciële communicatie langs elektronische weg, consumentenkoop, algemene voorwaarden, misleidende reclames, time share, koop en dienst op afstand, pakketreizen en prijsaanduiding. In navolging van de systematiek van de Nederlandse Wet handhaving consumentenbescherming is er in dit ontwerp voor gekozen om de materiële consumentenbepalingen in Hoofdstuk IV op te nemen in een meer gerichte 'gebodsnorm' of 'verbodsnorm'. Hierdoor wordt het mogelijk om de desbetreffende normen bestuursrechtelijk te handhaven.

Daarmee kiest de regering kiest er in dit ontwerp voor om aan te sluiten bij de wijze waarop in de Europese Unie de reikwijdte van het toezicht is vormgegeven. Die reikwijdte is in belangrijke mate bepaald door het zogenoemde 'consumentenacquis'. Dat acquis wordt gevormd door Europese richtlijnen die door de realisatie van een hoog niveau van consumentenbescherming beogen bij te dragen aan een goede werking van de Europese interne markt en - deels uitgaande van minimumharmonisatie - in de wetgeving van alle lidstaten van de Europese Unie moeten worden geïncorporeerd. Daarbij geldt overigens dat, voor zover die regels in Nederland in het Burgerlijk Wetboek zijn opgenomen, een deel daarvan op grond van het concordantiebeginsel

voor wetgeving, neergelegd in artikel 39 van het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden, op min of meer overeenkomstige wijze ook onderdeel uitmaakt van het Sint Maartense consumentenrecht.

Uitgangspunt bij de in dit ontwerp voorgestelde afbakening van het toezicht is dat, daar waar het Sint Maartense consumentenrecht met het (door Nederland geïmplementeerde) consumentenacquis vergelijkbare bepalingen kent, de economie hier te lande ook gebaat is met effectief toezicht op de naleving van die bepalingen. De Sint Maartense economie is erbij gebaat als het niveau van consumentenbescherming, inclusief het toezicht op de naleving van materiële bepalingen, niet minder is dan hetgeen in de Europese Unie als minimum geldt. Het gaat immers om een 'minimumniveau' van consumentenbescherming, waarbij rekening is gehouden met de althans door de Europese wetgever noodzakelijk geachte balans tussen consumentenbescherming en het concurrerend vermogen van ondernemingen.

De regering heeft overwogen of het zoeken naar die balans in Sint Maarten tot een andere afbakening zou leiden. Anders dan in grotere economieën wordt de Sint Maartense economie bijvoorbeeld gekenmerkt door een zekere mate van concentratie van markten. Die specifieke marktstructuur zorgt voor een relatief grote afhankelijkheid van consumenten, omdat consumenten minder dan in grotere economieën gebruik kunnen maken van het 'stemmen van de voeten'. Sommige markten in Sint Maarten zijn zo beperkt in omvang dat consumenten maar uit één of twee marktpartijen kunnen kiezen. De Sint Maartense economie wordt daarnaast gekenmerkt door een relatief grote groep kwetsbare consumenten die niet of onvoldoende kennis van hun rechten hebben. Dergelijke overwegingen hebben vooralsnog niet geleid tot een andere afbakening. Hoewel niet valt uit te sluiten dat op termijn consumenten en de Sint Maartense economie gebaat zullen zijn met een verdere uitbreiding van de reikwijdte van het toezicht, acht de regering het in de aanvangsfase niet opportuun de voorgestelde reikwijdte van het toezicht van de raad nog uit te breiden met aanvullende wettelijke bepalingen. De regering beoogt met dit wetsontwerp te bewerkstelligen dat de naleving van het bestaande consumentenrecht verbetert. Hoewel de regering daarbij ten principale geen onderscheid wenst te maken en alle regels dienen te worden nageleefd, vereist effectief optreden van de toezichthouder wel enige focus en daarmee beheersing van de omvang van dat toezicht.

In het verlengde van het bovenstaande is de regering voorts van mening dat daar waar nu reeds is voorzien in sectorspecifiek toezicht op de naleving van bepaalde consumentenrechten de raad vooralsnog niet aan zet is. Uitgangspunt bij de afbakening van de reikwijdte van het algemene toezicht is dat het aanvullend is op het reeds bij sectorale toezichthouders belegde specifieke toezicht (zie verder onder afstemming en samenwerking). Dat uitgangspunt laat overigens onverlet dat het wenselijk kan zijn om een deel van dergelijke taken op termijn wel onder het toezicht van de Mededingingsautoriteit te laten vallen. Dat zal met name het geval zijn als zou worden besloten om ook bepaalde reguleringstaken die nu veelal eveneens bij sectorspecifieke toezichthouders zijn belegd, toe te voegen aan de taken van de Mededingingsautoriteit. Enige flexibiliteit is wel vereist.

Tot slot is van belang te melden dat het ontwerp wel de mogelijkheid biedt de reikwijdte van het toezicht bij landsverordening of landsbesluit, houdende algemene maatregelen, op een later moment uit te breiden. De regering acht het opportuun om deze laatste mogelijkheid te creëren vanwege de relatief grote dynamiek van het materiële consumentenrecht. Met name vanwege het concordantiebeginsel valt te verwachten dat veel van de wijzigingen in en aanvullingen op het sterk in ontwikkeling zijnde Europese en daarmee Nederlandse consumentenrecht op termijn ook in belangrijke mate zullen worden doorgevoerd in het Burgerlijk Wetboek. Vooralsnog zijn lang niet alle wijzigingen die in het Nederlandse burgerlijk recht zijn doorgevoerd, ook geïmplementeerd in het Sint Maartense burgerlijk recht. Zo ontbreken hier te lande met het Nederlandse recht vergelijkbare bepalingen over oneerlijke handelspraktijken, uitgebreide informatieverplichtingen over essentiële kenmerken van producten of diensten en eisen aan de begrijpelijkheid en duidelijkheid van algemene voorwaarden. Ook regels over koop buiten de verkooppriimte en regels over overeenkomsten van pandbelening ontbreken, en aangescherpte bepalingen over de redelijkheid van door ondernemers in algemene voorwaarden bedongen opzegtermijnen. Meer in het algemeen kent Sint Maarten (vooralsnog) geen specifieke wetgeving om het gedragstoezicht op de financiële sector vorm te geven. En met uitzondering van regels over reclames voor geneesmiddelen, kent Sint Maarten op dit moment nog vrijwel geen specifieke wettelijke bepalingen rondom sponsoring en reclames. Effectief toezicht en handhaving van consumentenrechten vereist derhalve een flexibele vormgeving van het wettelijk toezichtskader.

Naast effectieve handhaving is het van belang dat consumenten en marktorganisaties weten wat hun rechten en plichten zijn. Het goed informeren van consumenten en marktorganisaties draagt bij aan transparante en eerlijke markten waarop consumenten in vertrouwen weloverwogen besluiten kunnen te nemen en marktorganisaties weten wat er van hen wordt verwacht. Op dit moment wordt er nog onvoldoende voorzien in onafhankelijke en objectieve informatievoorziening voor zowel consumenten als ondernemers. Daarom wordt in dit ontwerp voorgesteld de Mededingingsautoriteit de wettelijke taak op te dragen om voorlichting te geven over de rechten en plichten van consumenten en marktorganisaties.

Afstemming en samenwerking

Naar zijn aard is consumentenbeleid gevarieerd en vereist een effectief beleid de inzet van meerdere, naast elkaar in te zetten instrumenten. Voor dit ontwerp betekent dat ook dat – zonder op enigerlei wijze af te doen aan de onafhankelijkheid van de Mededingingsautoriteit - afstemming en samenwerking tussen de Mededingingsautoriteit en andere organisaties noodzakelijk is voor het welslagen van dat beleid.

Van belang is allereerst een goede afstemming tussen de Mededingingsautoriteit als algemene toezichthouder en bepaalde bestaande sectorspecifieke toezichthouders. Om de belangen van consumenten effectief te beschermen is op sommige terreinen gerichte, sectorspecifieke regelgeving nodig. Ook hier te lande zijn soms in aanvulling op meer generieke bepalingen in sectorspecifieke wetgeving bepalingen opgenomen om consumenten beter te beschermen. Daar waar ook sectorspecifiek toezicht is geregeld, kan dan sprake zijn van een samenloop van bevoegdheden tussen die sectorspecifieke toezichthouder en de Mededingingsautoriteit.

In dit ontwerp worden vier overheidsinstanties aangewezen als 'andere overheidsinstanties'. Dit zijn het Bureau Telecommunicatie en Post, de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten, de Inspectiedienst TEZV&T en de Inspectie voor de Volksgezondheid, Sociale Ontwikkeling en Volksgezondheid. Deze overheidsinstanties zijn op basis van sectorspecifieke wetgeving bevoegd om tegen bepaalde gedragingen op te treden dan wel de verantwoordelijke minister te adviseren om op te treden. Daarbij kan het gaan om gedragingen waartegen de Mededingingsautoriteit op basis van algemene consumentenregels op grond van dit ontwerp eveneens bevoegd is om op te treden. In het voorliggende ontwerp wordt voorgesteld om in die gevallen van samenloop de andere overheidsinstantie het voortouw te laten nemen.

De reden hiervoor is dat de bijzondere normen in de sectorspecifieke regelgeving in veel gevallen verder gaan dan de meer algemene normen in de wettelijke bepalingen opgenomen in dit ontwerp en een hoger beschermingsniveau bieden. Het ligt dan voor de hand dat de sectorspecifieke toezichthouder optreedt. De Mededingingsautoriteit blijft wel bevoegd om op te treden. Sectorspecifieke toezichthouders hoeven immers niet op te treden in geval van samenloop van bevoegdheden. Een dergelijke verplichting zou een te grote aantasting van de discretionaire bevoegdheid van die toezichthouder zijn. Omdat het kan voorkomen dat de Mededingingsautoriteit het voor een goede taakvervulling toch nuttig vindt om op te treden, wordt in dit ontwerp geregeld dat de Mededingingsautoriteit wel gebruik kan maken van haar bevoegdheden als de Mededingingsautoriteit en de andere overheidsinstantie dat in onderling overleg en ter bescherming van de belangen van de consument afspreken.

Ook buiten het vraagstuk van samenloop van bevoegdheden met andere toezichthouders is overleg en samenwerking met anderen van belang voor de effectiviteit van het toezicht van de Mededingingsautoriteit. Goed toezicht vereist kennis over sectoren en gedragingen, en inzicht in de belangrijkste problemen in de markt. Bovendien geldt bij consumentenbescherming dat de toezichthouder vooral sluitstuk is voor die problemen die niet adequaat elders, met name in het private fundament, kunnen worden opgelost. Zonder signalen en eigen inzet van consumenten, ondernemers en hun organisaties kan een toezichthouder haar taken niet goed uitvoeren. Dat geldt a fortiori in Sint Maarten, ook al weer omdat de kleine schaal en de inherent beperkte toezichtcapaciteit vereisen dat de toezichthouder heel duidelijk haar prioriteiten stelt.

Om die vereiste betrokkenheid vorm te geven en de Mededingingsautoriteit optimaal in staat te stellen om haar kennis over concrete problematische gedragingen in concrete sectoren te vergroten, wordt de Mededingingsautoriteit in het voorliggende ontwerp de bevoegdheid gegeven afspraken te maken met consumentenorganisaties en andere organisaties die klachtbehandeling of geschillenbeslechting tot taak hebben. Daarnaast dient de Mededingingsautoriteit zorg te dragen voor een 'maatschappelijk overleg' met consumentenorganisaties en ondernemersorganisaties. Ook de bevoegdheid om marktonderzoeken te doen, de mogelijkheid om informatie op te vragen die nodig is voor de uitvoering van haar taken, en de wettelijke taak om een informatieloket in te stellen met een informatiefunctie én een signaalfunctie, dragen bij aan het voor de

Mededingingsautoriteit vereiste inzicht en aan de adequate uitrusting van het private fundament.

§ 3. Structuur van de autoriteit en procedures

Geïntegreerd agency model

In de voorliggende ontwerplandsverordening wordt de uitvoering van de landsverordening opgedragen aan de Mededingingsautoriteit. Met deze keuze kiest de regering voor het beschermen van consumentenbelangen in een volledig geïntegreerd agency model. In dat model kan de Mededingingsautoriteit niet alleen een zaak openen en onderzoeken, maar, in combinatie met de nodige diverse interne procedurele waarborgen, ook zelf een boete opleggen. Een opgelegde boete kan vervolgens in beroepsprocedures aan gerechtelijke instanties worden opgelegd. Daarmee wordt niet gekozen voor alternatieve modellen waarin de toezichthouder wel zaken kan openen en onderzoeken, maar een andere instantie, zoals een gerechtelijke instantie, vervolgens oordeelt over al dan niet opleggen van een boete. Zoals de regering eerder heeft gemotiveerd in de memorie van toelichting van de Landsverordening inzake concurrentie heeft de keuze voor een dergelijk eenduidig geïntegreerd model als groot voordeel dat het efficiënt is voor een klein land als Sint Maarten.

Deze keuze impliceert ook dat niet is gekozen voor een combinatie van privaatrechtelijke en bestuursrechtelijke handhaving van consumentenrechten. De Nederlandse Consumentenautoriteit kende vanaf het moment van haar oprichting een zogenaamd 'duaal stelsel van handhaving' waarin bepalingen van het consumentenrecht deels bestuursrechtelijk en deels civielrechtelijk konden worden gehandhaafd. Uitgangspunt was dat de civiele rechter de (vele) civiele regels zou toetsen, en de bestuursrechtelijke rechter de bestuursrechtelijke regels. De Raad van State was al kritisch over deze route en adviseerde om op termijn toe te werken naar een transparanter en coherenter systeem van handhaving, en ook de uitkomsten van de evaluatie van de wet waren weinig positief. De wetsevaluatie uit 2011 onderstreepte het gelijk van de Raad. Uit de evaluatie kwam naar voren dat het duale stelsel soms tot onbegrip en zelfs weerstand van ondernemers leidde. Waar de schade voor een consument niet afhangt van de gevolgde handhavingprocedures, leidden verschillende procedures wel tot verschillende uitkomsten voor ondernemers, die de bestuursrechtelijke route in het algemeen in termen van reputatieschade en opgelegde boetes als zwaarder kwalificeerden. Die verschillen vielen niet goed uit te leggen. In de handhavingpraktijk bleek het ook niet altijd eenduidig welke vorm van

handhaving de meest aangewezen route was, bijvoorbeeld bij meervoudige inbreuken op het consumentenrecht. Het vergde ook veel van de organisatie, omdat de werkprocessen en voorlichting in tweevoud moesten worden vormgegeven: één voor de civielrechtelijke procedures, en één voor de bestuursrechtelijke procedures. Voor de wetgever, die in de loop der jaren het accent al had verschoven naar meer bestuursrechtelijke handhaving, was het duidelijk. De Nederlandse Autoriteit Consument en Markt (ACM) kent sinds de stroomlijning van haar bevoegdheden vanaf augustus 2014 een eenduidig stelsel van bestuursrechtelijke handhaving. Daarmee is het duale stelsel van handhaving van consumentenbescherming in Nederland verleden tijd. In dit ontwerp wordt, mede vanwege deze ervaringen én in de overtuiging dat een duaal model zeker in een klein land als Sint Maarten in de praktijk effectief noch efficiënt kan zijn, voor eenzelfde eenduidig stelsel van bestuursrechtelijke handhaving gekozen.

Zelfstandige autoriteit

De keuze voor inbedding binnen de Mededingingsautoriteit betekent ook de keuze voor een zelfstandige autoriteit. De Mededingingsautoriteit krijgt in de Landsverordening inzake concurrentie de status van een zelfstandig bestuursorgaan (zbo) met eigen rechtspersoonlijkheid en eigen personeel. De Mededingingsautoriteit valt onder de politieke verantwoordelijkheid van de minister van Toerisme, Economische Zaken, Verkeer en Telecommunicatie, maar met de keuze voor een zbo-status wordt benadrukt dat de Mededingingsautoriteit op zaaksniveau beslissingen onafhankelijk van de politiek neemt. Ten aanzien van het toezicht en handhaving van de mededingingsregels heeft de regering bewuste keuzes gemaakt die evenzeer van belang zijn voor het toezicht en de handhaving van consumentenbescherming. De minister blijft vanzelfsprekend eindverantwoordelijk voor het consumentenbeleid, en kan in de vorm van beleidsregels aanwijzingen van algemene aard geven over het beleid van de Mededingingsautoriteit. De bevoegdheid om zaken te prioriteren en te onderzoeken en om te handhaven ligt echter uitsluitend bij de Mededingingsautoriteit, die over haar activiteiten verantwoording aan de minister aflegt.

Daarnaast is vanzelfsprekend ook onafhankelijkheid van de ondertoezichtgestelden van belang voor het onafhankelijk kunnen functioneren van de autoriteit. Dat geldt in algemene zin, en zeker in een kleine samenleving als de Sint Maartense, waarin de toezichthouder niet zozeer het risico loopt om zijn werk in een te grote

'splendid isolation' te doen, maar vooral moet zien te voorkomen dat hij teveel op schoot komt te zitten bij de ondertoezichtgestelden. In Sint Maarten zijn alle lijnen kort en worden veel zaken op een informele wijze afgedaan. Informele handhaving kan efficiënt zijn, maar vooral als er een reële kans blijft bestaan dat de autoriteit, zo nodig, ook bereid is om formele handhavingsbevoegdheden in te zetten en boetes uit te delen. Daarbij dient de toezichthouder zowel politieke druk als druk vanuit het veld te weerstaan, en altijd een eigen koers te varen. Doet de toezichthouder dat niet, dan wordt het ingestelde toezicht een kostbare, wassen neus of erger: een krachtig instrument in handen van diegenen die niet noodzakelijkerwijs het consumentenbelang in hun handelen voorop stellen. Dit stelt hoge eisen aan de wijze waarop de autoriteit wordt ingesteld, maar vooral ook aan de organisatiecultuur en de bemensing van de autoriteit en vereist medewerkers die vooral deskundig, onafhankelijk, onpartijdig en integer kunnen opereren.

Een bredere 'marktmeester

Tot slot betekent de keuze om de uitvoering van de landsverordening op te dragen aan de Mededingingsautoriteit dat de regering kiest voor een bredere 'marktmeester'. Die bredere marktmeester is niet alleen verantwoordelijk voor het algemene mededingingstoezicht, maar treedt ook op als algemene toezichthouder op de naleving van consumentenrechten. De regering is voornemens om ook een Regulatory Board aan de Mededingingsautoriteit toe te voegen.

Marktproblemen kunnen door de Mededingingsautoriteit als bredere marktmeester doelmatig en doeltreffend worden aangepakt door die (combinatie van) instrumenten in te zetten die het meest bijdragen aan een effectieve oplossing. Consumentenbescherming, mededingingsbeleid en regulering versterken elkaar. Effectieve mededinging en regulering versterken de positie van consumenten en goed geïnformeerde en beschermde consumenten zorgen ervoor dat concurrentie effectiever is en ook monopolistische ondernemingen meer rekening met hun klanten houden. De noodzakelijke complementariteit tussen het algemene mededingingstoezicht, sectorspecifieke regulering en het algemene toezicht op de consumentenbescherming wordt aldus optimaal vorm gegeven.

De Mededingingsautoriteit kan flexibel en integraal inspelen op problemen en op veranderende markten en marktontwikkelingen. Zo kan een deel van de problemen waar consumenten in Sint Maartense mee worden geconfronteerd effectiever worden opgelost door

concurrentie beperkende structuren en gedragingen te voorkomen of aan te pakken, door slimme regulering of door er op de vaak door hoge marktconcentraties gekenmerkte Sint Maartense economie effectief op toe te zien dat deels onvermijdelijke machtsposities niet worden misbruikt. In andere gevallen kan juist het versterken van de positie van consumenten en effectieve handhaving van de naleving van bestaande consumentenrechten de meeste efficiënte manier zijn om te komen tot transparantere én eerlijker functionerende markten en een grotere welvaart voor consumenten. Afhankelijk van de specifieke omstandigheden van het geval kan de Mededingingsautoriteit op basis van een afgewogen, integrale belangenafweging bepalen welke inzet van bevoegdheden zij het meest effectief acht en datgene doen wat in haar ogen het beste resultaat oplevert voor consumenten, ondernemers en de economische ontwikkeling van Sint Maarten. In de Sint Maartense context is het bovendien ook belangrijk dat de Mededingingsautoriteit door deze bundeling van taken enige schaalomvang verkrijgt, waardoor efficiënter gebruik kan maken van de beschikbare expertise, kennis en informatie dan wanneer het toezicht over verschillende autoriteiten zou zijn verspreid.

Bestuursrechtelijke procedures

Een geïntegreerd toezichtmodel impliceert bestuursrechtelijke handhaving. Deze keuze is gemaakt voor de handhaving van de mededingingsregels en dient als gevolg ook te gelden voor de handhaving van de naleving van consumentenbescherming. Met de keuze voor bestuursrechtelijke handhaving is de inhoud van de bestuursrechtelijke begrippen een gegeven. Aangezien de Hoge Raad der Nederlanden de cassatierechter zal zijn in procedures betreffende civiele aansprakelijkheid wegens schending van zowel het Nederlandse als het Sint Maartense recht, zal gebruik van zeer vergelijkbare normen leiden tot efficiëntere rechtsbedeling en grotere rechtszekerheid.

In aanvulling op het op grond van de Landsverordening inzake concurrentie reeds voor de Sint Maartense beschikbare instrumentarium om na het vaststellen van een inbreuk een bindende aanwijzing, een bestuurlijke boete of een last onder dwangsom op te leggen, wordt er in het onderhavige ontwerp voor gekozen de Mededingingsautoriteit een aantal extra bevoegdheden te geven.

Meer nog dan in geval van regulering of mededingingstoezicht kan snel optreden door de Mededingingsautoriteit vereist zijn om schade aan consumenten te voorkomen of te beperken. Daarom wordt in navolging

van veel algemene en sectorspecifieke consumententoezichthouders in dit ontwerp nog de mogelijkheid gecreëerd voor het opleggen van een voor een individuele marktorganisatie bindende gedragslijn. Een bindende gedragslijn is vergelijkbaar met een bindende aanwijzing, beide zijn zogenoemde 'normconcretiserende' lasten die een onderneming kunnen worden opgelegd en hebben als doel de naleving van wettelijke bepalingen te bevorderen en de ondernemer er met enige pressie toe te bewegen zijn handelswijze in overeenstemming met die wettelijke bepalingen te laten zijn. Verschil tussen beide is dat een bindende aanwijzing pas kan worden opgelegd nadat een inbreuk is vastgesteld, terwijl het begrip bindende gedragslijn alleen ziet op lasten die niet vanwege een overtreding worden opgelegd. De Mededingingsautoriteit wordt daarnaast bevoegd om een openbare waarschuwing te doen uitgaan, mits er sprake is van een reëel en acuut risico op benadeling van consumenten en van een redelijk vermoeden van een overtreding.

Tot slot stelt de regering in dit ontwerp voor om de Mededingingsautoriteit ook bevoegd te maken een toezegging bindend verklaren. In een toezeggingsbesluit staan voorwaarden waaraan het betrokken bedrijf beloofd te voldoen om verdere handhavingsacties door de Mededingingsautoriteit te voorkomen. De toezegging kan worden ingezet nadat een inbreuk is vastgesteld, maar dat is niet vereist. Omdat het instrument van de toezegging op basis van ervaringen elders ook zijn nut heeft bewezen in het mededingingstoezicht wordt deze bevoegdheid in dit ontwerp niet beperkt tot de taak van de Mededingingsautoriteit op het gebied van consumentenbescherming, en zal de Mededingingsautoriteit de bevoegdheid ook breder in kunnen zetten.

Financiële paragraaf

Voor wat betreft de implementatiekosten is een meerjarige raming aangereikt voor de periode 2017-2019. Deze loopt op van Naf 646.000 in 2011 tot Naf 1.600.075 in 2019.

Het overzicht dat in de onderstaande tabel gepresenteerd is, geeft een indicatie van de kosten die gemoeid zijn met het oprichten en operationalisering van de Consumentenautoriteit.

Categorie	2017	2018	2019
Publiekscampagne/voorlichting	100.000	200.000	250.000

Vast personeel	320.000	670000	990000
Opleiding en training	25.000	50.000	75.000
Huisvesting	41.000	50.000	50.000
Reis en verblijfkosten	25.000	50.000	50.000
Inrichtingskosten	25.000	50.000	75.000
ICT systemen	50.000	50.000	50.000
Bestuur			
Mededingsautoriteit	25.000	25.000	25.000
Service level agreements	10.000	10.000	10.000
Advieskosten/onderzoek budget	25.000	100.000	100.000
Totale uitgaven	646.000	1.205.000	1.600.075

Voor het jaar 2017 is Naf 646.000 geraamd aan kosten inclusief personeelskosten. De autoriteit zal aanvangen met 3 medewerkers. Vanaf het jaar 2018 Naf 1.205 miljoen, jaarlijks oplopend onder andere als gevolg van verhoging van de personeelskosten. In 2018 zullen er nog 2,5 fte's bijkomen. In dat jaar is het de verwachting dat de autoriteit, conform haar taken beschreven in het implementatieplan, volledig invulling gaat geven aan de informatiebalie. Daardoor zullen er ook meer middelen beschikbaar moeten zijn voor voorlichting en communicatie.

De verwachting is dat in 2019 de maximale bezetting wordt bereikt van 7,5 fte's. De verwachting is dat vanaf dat jaar de consumentenautoriteit, conform het implementatieplan, over een volledig ingericht informatieloket zal beschikken en over het nodige personeel zal beschikken om al haar taken op volle kracht uit te kunnen oefenen.

Artikelsgewijs deel

Hoofdstuk I

begripsbepalingen

De definities uit de Landsverordening inzake concurrentie zijn ook voor de handhaving van consumentenbescherming leidend. Er wordt aangesloten bij de gangbare bestuursrechtelijke begrippen. Daar waar voor de handhaving van consumentenbescherming aanvullende begrippen moeten worden gedefinieerd of een andere definitie dan in de Landsverordening inzake concurrentie wordt gebruikt, wordt dit expliciet vermeld.

Onderdeel a: algemene voorwaarden

Deze bepaling sluit aan bij de omschrijving van het begrip algemene voorwaarden in artikel 231 van Boek 6 van het Burgerlijk Wetboek.

Onderdeel b: begrip belanghebbende

Het begrip belanghebbende wordt meer expliciet gedefinieerd door aan te geven dat hier in ieder geval ook rechtspersonen onder vallen die krachtens hun doelstellingen en blijkens hun feitelijke werkzaamheden algemene en collectieve belangen behartigen. Hiermee wordt duidelijk gemaakt dat ook consumentenorganisaties en representatieve organisaties van partijen op een bepaalde markt belanghebbende kunnen zijn. Dit sluit aan bij artikel 1.2 van de Nederlandse Algemene wet bestuursrecht.

Onderdeel d: bestuurlijke boete

Het begrip bestuurlijke boete wordt gedefinieerd als bestraffende sanctie, inhoudende een onvoorwaardelijke verplichting tot betaling van een geldsom. Een bestuurlijke boete is een sanctie met een punitief karakter, en kan slechts worden opgelegd voor een overtreding. Dit sluit aan bij artikel 5:40 van de Nederlandse Algemene wet bestuursrecht.

Onderdelen e en f: begrip bindende aanwijzing en bindende gedragslijn
Dit ontwerp maakt onderscheid tussen een bindende aanwijzing en een bindende gedragslijn. Een bindende aanwijzing heeft betrekking op een door de Mededingingsautoriteit opgelegde enkele last die wegens een overtreding wordt opgelegd (Zie verder artikel 6.4 en Hoofdstuk VI). Het begrip bindende gedragslijn wordt gereserveerd voor door een de Mededingingsautoriteit opgelegde enkele last zonder dat een inbreuk definitief is vastgesteld. In beide gevallen gaat het om normconcretiserende lasten tot het verrichten van bepaalde handelingen om de naleving van consumentenrechten te bevorderen, maar alleen in geval van een bindende aanwijzing kan dat pas nadat een inbreuk is vastgesteld. De bindende gedragslijn is een instrument dat de ACM in Nederland op basis van de Nederlandse Elektriciteitswet 1998 (artikel 5a), de Gaswet (artikel 1b) en de Wet handhaving consumentenbescherming (artikel 2.8) kan inzetten.

Onderdeel g: consument

Een consument wordt gedefinieerd als een natuurlijk persoon die niet handelt in de uitoefening van zijn beroep of bedrijf. Deze definitie sluit aan bij de definitie zoals die impliciet ook wordt gehanteerd in het Burgerlijk Wetboek, zie daar bijvoorbeeld artikel 5 van Boek 7. De Nederlandse Wet handhaving consumentenbescherming hanteert in hoofdstuk 8 van die wet eenzelfde definitie.

Onderdeel k: inbreuk

Er is sprake van een inbreuk in geval van een overtreding van een wettelijke bepaling als bedoeld in artikel 2.2 van deze landsverordening die schade toebrengt of kan toebrengen aan collectieve belangen van consumenten. Zoals in het algemene deel van deze toelichting reeds is opgenomen, is ervoor gekozen om de Mededingingsautoriteit niet de bevoegdheid te geven om op te treden tegen overtredingen waarbij de collectieve belangen van consumenten niet in geding zijn.

Voor het vaststellen van een inbreuk is niet vereist dat er ook daadwerkelijk schade is opgetreden. De 'kan'-bepaling vereist slechts dat de Mededingingsautoriteit aantoont dat consumenten ook in de toekomst schade kunnen ondervinden als de marktorganisatie haar gedraging niet aanpast.

Onderdeel m: last onder dwangsom

Een last onder dwangsom bestaat uit twee elementen. Het eerste element is een bevel (de last) tot het herstel van de overtreding. De last kan strekken tot het geheel of gedeeltelijk ongedaan maken of beëindigen van een overtreding, tot het voorkomen van herhaling van een overtreding, dan wel tot het wegnemen of beperken van de gevolgen van de overtreding. Het tweede element is de verplichting tot betaling van een geldsom. Deze verplichting heeft een voorwaardelijk karakter. Zij ontstaat pas als de last niet of niet tijdig wordt uitgevoerd. Dit sluit aan bij artikel 5:31d van de Nederlandse Algemene wet bestuursrecht.

Onderdeel n: marktorganisatie

In afwijking van de Landsverordening inzake concurrentie wordt in dit ontwerp het begrip marktorganisaties als overkoepelende term gebruikt voor entiteiten handelend in de uitoefening van een beroep of bedrijf en organisaties die dergelijke entiteiten verenigen. Daarmee dient een marktorganisatie te worden onderscheiden van de "natuurlijke persoon, die niet handelt in de uitoefening van een beroep of bedrijf", in dit ontwerp gedefinieerd als consument.

Het begrip marktorganisatie omvat zowel het begrip onderneming als bedoeld in artikel 1.1, onderdeel r, van de Landsverordening inzake concurrentie als de verschillende verkopers, dienstverleners en reisorganisatoren bedoeld in hoofdstuk IV van dit ontwerp. Ook het begrip ondernemersvereniging als bedoeld in artikel 1.1, onderdeel q, van de Landsverordening inzake concurrentie valt onder het begrip

marktorganisatie. De introductie van dit bredere begrip sluit aan bij de wijze waarop dat is gedaan in artikel 1 van de Nederlandse Instellingswet Autoriteit Consument en Markt.

Hoofdstuk II

Mededingingsautoriteit

Paragraaf 2.1 taken en bevoegdheden

Artikel 2.1 (algemeen)

In dit artikel wordt de uitvoering van Mededingingsverordening opgedragen aan de Mededingingsautoriteit. Daarmee wordt benadrukt dat de Mededingingsautoriteit op zaaksniveau beslissingen onafhankelijk van de politiek neemt.

Artikel 2.2 (toezicht op naleving)

In dit artikel wordt de taak van de Mededingingsautoriteit in algemene termen omschreven als handhaving van de wettelijke bepalingen ter bescherming van de belangen van de consument zoals bedoeld in hoofdstuk IV van dit ontwerp.

Deze formulering sluit aan bij de formulering uit de Nederlandse Wet handhaving consumentenbescherming, artikel 2.2, juncto artikel 1.1, onderdeel n, waar wordt verwezen naar bepalingen opgenomen in een bijlage. Die bijlage bevat voor wat betreft het generieke consumententoezicht voor een belangrijk deel artikelen die ook zijn opgenomen in hoofdstuk 8 van die wet, en een enkele verwijzing naar een andere wet, zoals de Prijzenwet. In hoofdstuk 8 van de Wet handhaving consumentenbescherming gaat het met name om in een verbod of gebod gegoten materiële normen uit het Nederlandse Burgerlijk Wetboek. In het onderhavige ontwerp zijn vergelijkbare verboden of geboden in hoofdstuk IV opgenomen, evenals de wettelijke verplichtingen die volgen uit de Landsverordening inzake consumentengeschillen. In afwijking van de Nederlandse Wet handhaving consumentenbescherming is er hier voor de overzichtelijkheid voor gekozen om ook de wettelijke bepalingen uit de Prijzenverordening in hoofdstuk IV te plaatsen. Daarmee bevat hoofdstuk IV alle wettelijke bepalingen die onder het toezichtbereik van de Mededingingsautoriteit vallen.

Het tweede lid maakt het mogelijk om in een later stadium, bij landsverordening of landsbesluit, houdende algemene maatregelen, dat

toezichtbereik uit te breiden en de Mededingingsautoriteit ook de bevoegdheid te geven toe te zien op de naleving van andere wettelijke bepalingen ter bescherming van de belangen van de consument. Dat kunnen nieuwe bepalingen zijn die bijvoorbeeld voortvloeien uit de vrij frequente wijzigingen in of aanvullingen op het Burgerlijk Wetboek, of andere nieuwe wettelijke bepalingen ter bescherming van de belangen van de consument. Ook bepalingen ter bescherming van die belangen in reeds bestaande wetgeving kunnen desgewenst in een later stadium alsnog onder het toezichtbereik van de Mededingingsautoriteit worden gebracht.

Artikel 2.3 (voorlichting)

Dit artikel draagt de Mededingingsautoriteit op voorlichting te geven over de rechten en plichten van consumenten en marktorganisaties. De voorlichtingstaak gaat verder dan alleen informatie verschaffen, en omvat nadrukkelijk ook het stimuleren van consumenten om hun rechten ook te halen en met de beschikbare informatie daadwerkelijk geïnformeerde keuzes te maken. De Mededingingsautoriteit kan dit onder meer doen door duidelijk te maken hoe consumenten een weloverwogen keuze kunnen maken. Waar nodig kan de Mededingingsautoriteit ook de beschikbaarheid van vergelijkende marktinformatie en beschrijvende informatie faciliteren.

De Mededingingsautoriteit dient bij het uitvoeren van haar voorlichtingstaak gebruik te maken van een informatieloket, maar de Mededingingsautoriteit kan ook andere activiteiten ondernemen om haar voorlichtingstaak in te vullen. Overigens sluit de omschrijving van 'een informatieloket' ook niet uit dat voor het geven van voorlichting desgewenst van meerdere informatieloketten wordt gebruikt gemaakt als de Mededingingsautoriteit dat bijvoorbeeld uit het oogpunt van een gerichte doelgroepenbenadering wenselijk acht.

De voorlichtingstaak van de Mededingingsautoriteit is ruim geformuleerd en ziet op voorlichting binnen het kader van alle taken die de Mededingingsautoriteit zijn opgedragen, niet alleen binnen het kader van de taken op het gebied van handhaving van consumentenbescherming. Bovendien heeft de Mededingingsautoriteit tot taak om zich bij het geven van voorlichting niet alleen te richten op de rechten en plichten van consumenten, maar nadrukkelijk ook op de rechten en plichten van marktorganisaties. Daarmee wijkt de taakomschrijving af van de omschrijving gehanteerd in artikel 2, derde lid, van de Nederlandse Instellingswet Autoriteit Consument en Markt waar de wettelijk verplichte voorlichtingstaak zich beperkt tot voorlichting over consumentenrechten. Dat betekent onder meer dat de Mededingingsautoriteit ook een expliciete

taak heeft in het geven van voorlichting over de rechten en plichten van marktorganisaties bij het aangaan van samenwerkingsverbanden

In de Mededingingsverordening was deze voorlichtingstaak nog niet van een wettelijke grondslag voorzien. Benadrukt wordt dat deze grondslag ook niet noodzakelijk is voor de Mededingingsautoriteit om voorlichting te geven en bovendien niet uitsluit dat de Mededingingsautoriteit voorlichting ook richt op anderen dan consumenten of marktorganisaties, zoals de media, adviseurs of representatieve organisaties.

Wel stelt de wettelijke grondslag zeker dat gerichte voorlichting over de rechten en plichten van consumenten en marktorganisaties wordt gegeven, en dat daarbij gebruik wordt gemaakt van een informatieloket. Hoewel elk bestuursorgaan op het gebied waarop dat bestuursorgaan werkzaam is verondersteld mag worden tot taak te hebben burgers te informeren en voor te lichten over hun rechten en plichten, blijkt deze taak in de praktijk hier te lande niet altijd als vanzelfsprekend te worden opgepakt. Vanwege het grote belang van voorlichting is er daarom voor gekozen om de voorlichtende taak van een wettelijke grondslag te voorzien.

Artikel 2.4 (advies uitbrengen)

Dit artikel geeft de Mededingingsautoriteit de bevoegdheid om zich publiekelijk uit te spreken over het belang van consumentenbescherming. Daarbij krijgt de Mededingingsautoriteit de mogelijkheid om gevraagd of ongevraagd advies uit te brengen over het effect van voorgenomen of geldende wetgeving op de bescherming van de belangen van de consument. De bevoegdheid van de Mededingingsautoriteit strekt ook tot het geven van advies over het effect van het ontbreken van wetgeving, en biedt de Mededingingsautoriteit daarmee een concreet handvat om suggesties te doen voor het aanpassen van bestaande wetgeving of het introduceren van nieuwe wetgeving. Vanwege de diversiteit van het consumentenrecht heeft de Mededingingsautoriteit hiermee een brede bevoegdheid om advies uit te brengen. Ook de mogelijke oplossingen die de Mededingingsautoriteit kan aandragen zijn divers, en kunnen, naast het verbeteren van de handhaving, bijvoorbeeld zien op het introduceren van standaarden, gedragscodes, accreditatiesystemen of verboden.

Verwacht wordt dat de Mededingingsautoriteit in het kader van de goede taakuitoefening actief onderzoekt waar consumentenbelangen nog onvoldoende worden beschermd en oplossingen en verbeteringen aandraagt.

Artikel 2.5 (samenwerkingsprotocollen)

Effectieve en doelmatige handhaving van consumentenbescherming en voorlichting vereist dat de Mededingingsautoriteit goed samenwerkt. Daartoe dient de Mededingingsautoriteit afspraken te maken met de genoemde andere organisaties, of, indien relevant, de ministers direct verantwoordelijk voor die organisaties. Als er sprake is van samenloop van bevoegdheden, als bedoeld in artikel 3.1, vereist effectieve en doelmatige handhaving dat de afspraken ook zien op de taakverdeling bij die samenloop. De werkafspraken dienen te worden neergelegd in openbare samenwerkingsprotocollen. Het staat de Mededingingsautoriteit vanzelfsprekend vrij om ook met andere instanties werkafspraken te maken en deze afspraken in samenwerkingsprotocollen neer te leggen.

Artikel 2.6 (consumentenorganisaties, de Geschillencommissie en overige instanties)

Het ontwerp definieert consumentenorganisaties als “stichtingen of verenigingen met volledige rechtsbevoegdheid die krachtens hun statuten tot taak hebben het behartigen van de collectieve belangen van consumenten” (artikel 1, onderdeel h, van deze ontwerp-landsverordening). De afspraken tussen de Mededingingsautoriteit en een consumentenorganisatie kunnen op grond van het derde lid onder meer zien op het wederzijds doorverwijzen van consumenten wat betreft informatievoorziening, de behandeling van klachten en geschillenbeslechting. Daarnaast kunnen afspraken worden gemaakt over bijvoorbeeld informatie-uitwisseling over mogelijke inbreuken op het consumentenrecht, of over gezamenlijke activiteiten, voorlichtingsmateriaal en campagnes. De afspraken kunnen ook zien op het indienen van een aanvraag bij de Mededingingsautoriteit om onderzoek te doen, of op de gebruikmaking van het collectief actierecht uit de artikelen 305a en 305b van boek 3 van het Burgerlijk Wetboek, en de in artikel 9.1 van dit ontwerp voorgestelde nieuwe verzoekschriftprocedure.

De Mededingingsautoriteit kan op grond van het tweede lid ook afspraken maken met stichtingen of verenigingen met volledige rechtsbevoegdheid die krachtens hun statuten tot taak hebben de behandeling van klachten van consumenten en geschillenbeslechting. Deze afspraken zijn meer operationeel.

Ook deze afspraken dienen te worden neergelegd in openbare samenwerkingsprotocollen, en ook hier geldt weer dat het de Mededingingsautoriteit vanzelfsprekend vrij staat om ook met andere instanties werkafspraken te maken en deze afspraken in samenwerkingsprotocollen neer te leggen.

Artikel 2.7 (maatschappelijk overleg)

Op grond van dit artikel dient de Mededingingsautoriteit een maatschappelijk overleg te organiseren met consumentenorganisaties en ondernemersorganisaties. Doel van dat overleg is de uitvoering van de taken van de Mededingingsautoriteit ter uitvoering van de landsverordening zo goed mogelijk aan te laten sluiten bij private initiatieven ter bescherming van de consument (de inbeddingsfunctie) en de Mededingingsautoriteit in staat te stellen de minister en andere overheidsinstanties te informeren over de effecten en de doeltreffendheid van de uitvoering van deze landsverordening (de signaalfunctie). Het maatschappelijk overleg is geen adviescollege in de zin van de Landsverordening adviescolleges. Leden van adviescolleges worden benoemd op grond van de deskundigheid die nodig is voor de advisering op het beleidsterrein waarvoor het adviescollege is ingesteld, en op grond van maatschappelijke kennis en ervaring. Hoewel de leden van het maatschappelijk overleg dergelijke kwaliteiten zeker ook kunnen hebben, gaat het bij het maatschappelijk overleg om een overlegvorm met vertegenwoordigers namens en uit de private sector. De Mededingingsautoriteit kan besluiten andere deelnemers voor het overleg – al dan niet als toehoorders - uit te nodigen.

Er is van afgezien om in het ontwerp nader voor te schrijven hoe vaak de Mededingingsautoriteit een dergelijk overleg dient te organiseren. De Mededingingsautoriteit kan het overleg zo vaak als naar haar oordeel nuttig is voor de uitvoering van de taken bijeenroepen. Nuttig zal in ieder geval zijn een maatschappelijk overleg waarin het voorgenomen werkplan van de Mededingingsautoriteit voor het komende kalenderjaar wordt besproken, en een overleg waarin het jaarverslag van de Mededingingsautoriteit wordt besproken.

Paragraaf 2.2 informatievoorziening en sturing

Artikel 2.8

De relatie tussen de minister en de Mededingingsautoriteit wordt bepaald door de Mededingingsverordening. Om duidelijk te maken dat de relatie

met betrekking tot de handhaving van consumentenbescherming niet anders is, voorziet dit ontwerp in een rechtstreekse verwijzing waarbij de betreffende artikelen in de Mededingingsverordening van overeenkomstige toepassing worden verklaard.

Paragraaf 2.3 klachtbehandeling

Artikel 2.9

Dit artikel regelt het recht om een klacht in te dienen over de Mededingingsautoriteit en de interne behandeling van die klachten door de Mededingingsautoriteit. Voor een toezichthouder is zorgvuldige klachtbehandeling een vereiste dat voortvloeit uit de beginselen van behoorlijk bestuur en een kwestie van bestuurlijke betamelijkheid. Dat geldt in algemene zin, en zeker voor een toezichthouder die op de behandeling van consumentenklachten door marktorganisaties dient toe te zien. Daarom wordt in dit ontwerp expliciet gemaakt dat iedereen het recht heeft om een klacht over het gedrag van de Mededingingsautoriteit en haar medewerkers in te dienen, en dat de Mededingingsautoriteit zorg draagt voor een behoorlijke behandeling van die klachten. Onder een behoorlijke behandeling dient in ieder geval te worden verstaan behandeling door een persoon die niet bij de gedraging waarop de klacht betrekking heeft, betrokken is geweest. Behoorlijk is ook dat, in ieder geval bij schriftelijke klachten, zowel degene die de klacht indient als degene op wiens gedraging de klacht betrekking heeft, in de gelegenheid worden gesteld te worden gehoord. De Mededingingsautoriteit dient nadere regels te stellen over de behandeling van klachten en haar besluit ter inzage te leggen. Het ontwerp regelt voorts dat in het jaarverslag van de Mededingingsautoriteit jaarlijks verslag wordt uitgebracht over het functioneren van de klachtbehandeling.

Volledigheidshalve zij nog opgemerkt dat een klager, als de klacht in zijn ogen niet naar tevredenheid is afgehandeld, op grond van de Landsverordening ombudsman het recht heeft om de ombudsman te verzoeken een onderzoek in te stellen naar de wijze waarop de Mededingingsautoriteit zich in een bepaalde aangelegenheid jegens hem heeft gedragen.

Hoofdstuk III

andere overheidsinstanties

Artikel 3.1 (samenloop met andere overheidsinstanties)

In het wetsvoorstel worden vier overheidsinstanties aangewezen als 'andere overheidsinstanties'. Dit zijn het Bureau Telecommunicatie en Post, de Centrale Bank voor Curaçao en Sint Maarten, de Inspectiedienst TEZV&T en de Inspectiedienst Volksgezondheid, Sociale Ontwikkeling en Arbeid. Deze overheidsinstanties zijn op basis van sectorspecifieke wetgeving bevoegd om tegen bepaalde gedragingen op te treden (toezicht- en/of handhavingsmaatregelen te nemen), waartegen de Mededingingsautoriteit op basis van algemene consumentenregels eveneens zou kunnen optreden. Met andere woorden: voor wat betreft bepaalde gedragingen zijn zowel de andere overheidsinstantie als de Mededingingsautoriteit bevoegd. Er is dan sprake van samenloop van bevoegdheden bij dezelfde feiten op basis van verschillende wetgeving.

Bureau Telecommunicatie en Post

Het Bureau Telecommunicatie en Post is op grond van de Landsverordening Bureau Telecommunicatie en Post en een mandaatbeschikking belast met het toezicht op telecommunicatievoorzieningen en postdiensten. BTR is op grond van diezelfde landsverordening en het enkele landsbesluiten tevens belast met het toezicht op water- en elektriciteitsvoorzieningen. Daarnaast heeft de toezichthouder een rol bij het reguleren van de prijzen van aardolieproducten.

Een voorbeeld van samenloop bestaat bij algemene voorwaarden gehanteerd in de telecommunicatiesector. Op grond van artikel 7 van Landsverordening op de telecommunicatievoorzieningen dient de minister verantwoordelijk voor telecommunicatievoorzieningen voorwaarden te stellen aan concessies voor onder andere de exploitatie van telecommunicatie-infrastructuur. Die voorwaarden zien onder meer op door de concessiehouders op te stellen algemene voorwaarden. Op grond van de concessie dienen die algemene voorwaarden op zodanige wijze bekend te worden gemaakt dat alle belanghebbenden daar kennis van kunnen nemen, en ten minste betrekking te hebben op levering, opzegging, betaling, service, aansprakelijkheden, wanbetaling, misbruik, geschillenregeling, weigeringsgronden en beëindiging van de dienstverlening. Het Bureau Telecommunicatie en Post is aangewezen als toezichthouder op de naleving van de door de minister gestelde concessievoorwaarden. In geval van niet naleving van die voorwaarden kan de minister verantwoordelijk voor telecommunicatievoorzieningen zo nodig maatregelen nemen. Er is sprake van een dubbele bevoegdheid van de twee toezichthouders als de concessiehouder zich niet aan de door de minister gestelde concessievoorwaarden houdt en de gehanteerde bedingen in de algemene voorwaarden als onredelijk bezwarend kunnen

worden aangemerkt. De Mededingingsautoriteit kan dan immers op grond van afdeling 3 van Titel 5 van Boek 6 van het Burgerlijk Wetboek (algemene voorwaarden) eveneens gebruik maken van haar bevoegdheden.

Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten

De Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten (CBCS) is op grond van het Bankstatuut belast met het toezicht op de financiële sector, waaronder het monetair toezicht, het bedrijfseconomisch toezicht en het integriteittoezicht. Er kan sprake zijn van samenloop van bevoegdheden met de CBCS, hoewel die samenloop vooralsnog beperkt lijkt omdat de huidige landsverordeningen omtrent het toezicht op de financiële sector slechts weinig gedragsregels bevatten. De CBCS is ook niet expliciet belast met het gedragstoezicht op de financiële sector.

Er zijn wel enige regels om te waarborgen dat consumenten van adequate informatie worden voorzien. Zo zijn er onder meer de Provisions on disclosure of pricing information on consumer credit (APR), met daarin richtlijnen met betrekking tot informatieverstrekking naar het publiek toe, uitgegeven voor de kredietinstellingen onder het toezicht van de CBCS. Op grond van deze richtlijn zijn kredietinstellingen verplicht om in een aanbod tot kredietverlening aan consumenten niet alleen de nominale rente maar ook de effectieve rent te vermelden, ook in bijvoorbeeld in advertenties. Doet een kredietinstelling dat niet en publiceert zij een advertentie waarin niet aan de richtlijn wordt voldaan, dan kan de CBCS handhavend optreden. De Mededingingsautoriteit is eveneens bevoegd tegen een dergelijke misleidende omissie op te treden, op grond van het bepaalde in artikel 194 van Boek 6 van het Burgerlijk Wetboek (misleidende reclame). In een dergelijk geval is er sprake van samenloop van bevoegdheden.

Met ingang van 1 maart 2015 is de CBCS op grond van artikel 9 van de Landsverordening toezicht geldtransactiekantoren ook bevoegd om algemeen verbindende voorschriften te stellen met betrekking tot de informatieverstrekking tot het publiek. Bij overtreden van die voorschriften kan de bank handhavend optreden. Ook in een dergelijk geval zou, afhankelijk van de precieze voorschriften, sprake kunnen zijn van samenloop van bevoegdheden.

Inspectiedienst TEZV&T

Er kan ook sprake zijn van samenloop van bevoegdheden van de Inspectiedienst TEZV&T. De Inspectiedienst TEZV&T is onder meer belast met de opsporing van de overtreding van voorschriften zoals bedoeld in artikel 2, derde lid van de Prijzenverordening. Die voorschriften zijn nader

geregeld in de ministeriële beschikking Prijsaanduiding goederen en diensten. Een gedraging die in strijd is met het krachtens dat artikel bepaalde wordt, als er opzet in het spel is, op grond van artikel 8 van de Prijzenverordening beschouwd als een misdrijf.

Inspectiedienst Volksgezondheid, Sociale Ontwikkeling en Arbeid.
De Inspectie voor de Volksgezondheid is op grond van de Landsverordening op de geneesmiddelenvoorziening bevoegd om toezicht te houden op de naleving van het bepaalde in het Landsbesluit verpakte geneesmiddelen. De Mededingingsautoriteit kan eveneens tegen dergelijke misleidende reclame optreden, op grond van het bepaalde in artikel 194 van Boek 6 van het Burgerlijk Wetboek (misleidende reclame). In een dergelijk geval bestaat er een dubbele bevoegdheid bij de toezichthouders.

De Inspectie is op grond van de Landsverordening Inspectie voor de Volksgezondheid ook bevoegd om toezicht te houden op de naleving van wettelijke regelingen op het gebied van waren, waaronder eet- en drinkwaren. Ook op basis van die bevoegdheid kan sprake zijn van samenloop, bijvoorbeeld als ondernemers geen of onjuiste etikettering gebruiken, of waren verkopen die niet geschikt zijn voor gebruik en tegelijkertijd zijn te kwalificeren als onbegrijpelijk product.

Artikel 3.2 (voorrangsregel)

Om te voorkomen dat zowel de Mededingingsautoriteit als een andere overheidsinstantie zoals bedoeld in artikel 3.1 tegen een geconstateerde inbreuk optreden, is in dit artikel bepaald dat indien er sprake is van een dubbele bevoegdheid de Mededingingsautoriteit in dat geval niet optreedt. De Mededingingsautoriteit zal in dat geval de behandeling van deze inbreuk doorverwijzen naar de desbetreffende andere overheidsinstantie. Het is dan aan de andere overheidsinstantie om maatregelen te nemen. Er bestaat voor de andere overheidsinstantie geen verplichting om op te treden. Dit wordt overgelaten aan de discretionaire bevoegdheid van de andere overheidsinstantie. De Mededingingsautoriteit blijft niettemin bevoegd om tegen inbreuken op te treden, en kan gebruik maken van die bevoegdheden als de Mededingingsautoriteit en de andere overheidsinstantie dat in onderling overleg en ter bescherming van de belangen van de consument afspreken. In de samenwerkingsprotocollen, bedoeld in artikel 2.5, worden hierover nadere afspraken gemaakt.

Artikel 3.3 (uitleg begrippen)

Uiteenlopende uitleg van bepaalde begrippen is minder wenselijk. Om eenvormige uitleg te waarborgen regelt dit artikel dat, voor zover door een andere overheidsinstantie bij de uitoefening van haar bevoegdheden begrippen worden uitgelegd die worden gehanteerd in een van de wettelijke bepalingen bedoeld in dit ontwerp, er over deze uitleg overeenstemming dient te zijn met de Mededingingsautoriteit. In de samenwerkingsprotocollen, bedoeld in artikel 2.5, worden hierover nadere afspraken gemaakt.

Hoofdstuk IV consumentenbescherming

De bepalingen in dit hoofdstuk zien op in een verbod of gebod gegoten materiële normen uit het Burgerlijk Wetboek, onder meer over algemene voorwaarden, koop op afstand, garanties en non-conformiteit, timeshare, pakketreizen en misleidende reclame. Daarnaast bevat het hoofdstuk in verbod of gebod gegoten normen van bepalingen uit de Prijzenverordening en de Landsverordening overeenkomsten langs elektronische weg. De Mededingingsautoriteit is belast met het toezicht op de naleving van deze wettelijke bepalingen ter bescherming van de belangen van de consument. Overtredingen van deze bepalingen die schade toebrengen of kunnen toebrengen aan collectieve belangen van consumenten kunnen door de Mededingingsautoriteit worden gesanctioneerd.

Artikel 4.1 (begrenzing)

Het eerste lid van dit artikel bepaalt dat de bepalingen over consumentenbescherming alleen gelden als de wederpartij een consument is. Deze begrenzing is nodig, omdat de materiële normen waar de Mededingingsautoriteit toezicht op houdt zich soms, maar niet altijd beperken tot consumenten. Bij consumentenkoop is de consument in artikel 5 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek impliciet gedefinieerd als 'koper, natuurlijk persoon, die niet handelt in de uitoefening van een beroep of bedrijf'. Ook de bepalingen over time share hebben op grond van artikel 48a van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek betrekking op 'kopers', gedefinieerd als natuurlijke personen die bij de koop niet handelen in de uitoefening van een beroep of bedrijf. De bepalingen over algemene voorwaarden beschermen evenwel in algemene zin de wederpartij 'die door ondertekening van een geschrift of op andere wijze de gelding van algemene voorwaarden heeft aanvaard'. Dat kunnen consumenten zijn, maar de definitie zelf is ruimer en een deel van de bepalingen beschermt ook kleinere bedrijven. Ook de bepalingen in de Landsverordening

overeenkomsten langs elektronische weg zien niet alleen op overeenkomsten waar consumenten partij zijn.

Artikel 4.2 (commerciële communicatie langs elektronische weg)

Dit artikel bepaalt dat een aanbieder van commerciële communicatie voor zover de wederpartij een consument is het bepaalde in de Landsverordening overeenkomsten langs elektronische weg in acht moet nemen.

De Landsverordening overeenkomsten langs elektronische weg definieert commerciële communicatie als alle vormen van aanbieden en aanprijzen van zaken, diensten, bedrijven en personen, waaronder reclame en direct marketing, langs elektronische weg, zoals fax, e-mail en internet, vanuit of gericht op Sint Maarten, direct of indirect gericht op het tot stand brengen van overeenkomsten. Op grond van het bepaalde in die Landsverordening moet commerciële communicatie altijd als zodanig herkenbaar zijn. Ook moet degene die de commerciële communicatie aanbiedt duidelijk identificeerbaar zijn, en zijn er extra eisen voor commerciële communicatie waarbij gebruik wordt gemaakt van wedstrijden en spelen. Ongevraagde commerciële communicatie dient duidelijk en ondubbelzinnig als zodanig herkenbaar te zijn, en degene die dergelijke ongevraagde communicatie ontvangt, moet elke keer de gelegenheid worden geboden om bezwaar te maken tegen nieuwe uitingen. Als een consument een dergelijk bezwaar maakt, dan is het verboden om nog langer ongevraagde commerciële communicatie te versturen naar die consument. De aanbieder van commerciële communicatie moet daarnaast bij elke commerciële communicatie aan een aantal informatie-eisen voldoen om een zo duidelijk en volledig mogelijk inzicht te geven in het aanbod, zoals informatie over hoe snel contact en een rechtstreekse en effectieve communicatie mogelijk is, een nauwkeurige en ondubbelzinnige aanduiding van het product of de dienst en de toepasselijke voorwaarden. Als een overeenkomst langs elektronische weg wordt afgesloten, dan moeten consumenten voor het aangaan van de overeenkomst op een eenvoudige wijze van de algemene voorwaarden kennis kunnen nemen, en ook in staat worden gesteld om op effectieve en toegankelijke wijze kennis te nemen van eventuele fouten in de te sluiten overeenkomst en deze kunnen herstellen. Overige bepalingen zien onder meer op regels met betrekking tot elektronische handtekeningen, bescherming van vertrouwelijkheid en privacy.

Artikel 227a van Boek 6 van het Burgerlijk Wetboek stelt nadere eisen aan de rechtsgeldigheid van langs elektronische weg tot stand gekomen overeenkomsten.

Artikel 4.3 (algemene voorwaarden)

Dit artikel bepaalt dat degene die algemene voorwaarden gebruikt in een overeenkomst met een consument, een consument niet kan binden aan een beding als dat beding volgens de bepalingen in afdeling 3 van Boek 6 van het Burgerlijk Wetboek vernietigbaar is.

Op grond van de bepalingen in afdeling 3 van Boek 6 is een beding vernietigbaar als het onredelijk bezwarend is voor een consument of als een consument niet een redelijke mogelijkheid is geboden om van de algemene voorwaarden kennis te nemen. In het Burgerlijk Wetboek is een uitgebreide lijst van bedingen opgenomen die als onredelijk bezwarend voor consumenten gelden (de zogenoemde zwarte lijst) en bedingen waarvan vermoed wordt dat zij onredelijk bezwarend voor consumenten zijn (de zogenoemde grijze lijst). Voor deze laatste groep bedingen geldt een omgekeerde bewijslast. Zij worden vermoed onredelijk bezwarend te zijn, en het is aan de gebruiker van de algemene voorwaarden om aan te tonen dat ze dat niet zijn. Een beding dat in ieder geval onredelijk is, is bijvoorbeeld een beding dat in geval van een overeenkomst tot het geregeld afleveren van zaken, waaronder elektriciteit, of tot het geregeld doen van verrichtingen, leidt tot stilzittende verlenging of vernieuwing van meer dan een jaar of een beding dat stelt dat de consument de overeenkomst alleen via de rechter kan ontbinden. Ook een beding dat stelt dat een ondernemer zijn prijzen binnen drie maanden na het sluiten van de overeenkomst mag verhogen zonder dat de consument van de koop mag afzien, is onredelijk bezwarend. Een voorbeeld van een beding dat onredelijk kan zijn is een beding met een ongebruikelijk lange of onvoldoende bepaalde tijd tot nakomen van de overeenkomst geeft, of de consument aan een opzegtermijn bindt die langer is dan drie maanden of langer dan de termijn waarop de gebruiker, de marktorganisatie, de overeenkomst kan opzeggen.

Artikel 4.4 (consumentenkoop)

Dit artikel bepaalt dat bij een consumentenkoop de verkoper bepaalde bepalingen uit Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek in acht dient te nemen. Onder consumentenkoop wordt verstaan de koop van een roerende zaak, die wordt gesloten door een verkoper die handelt in de uitoefening van een beroep of bedrijf en een consument.

Op grond van het bepaalde in Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek heeft de consument recht op een deugdelijk product. Dat betekent bijvoorbeeld dat

de consument mag verwachten dat het afgeleverde product die eigenschappen bezit die voor een normaal gebruik nodig zijn en waarvan de consument de aanwezigheid niet hoefde te betwijfelen. Als een zaak niet aan de overeenkomst voldoet, kan de consument onder bepaalde voorwaarden aflevering van het ontbrekende, herstel of vervanging eisen. De verkoper dient binnen een redelijke termijn en zonder ernstige gevolgen voor de koper zijn verplichtingen in deze na te komen. Als verkopers als extra service garantie geven, dan gelden bovendien een aantal informatieverplichtingen. Zo moet in een garantie op duidelijke en begrijpelijke wijze worden vermeld welke rechten en vorderingen die garantie de consument geeft. Bovendien heeft de consument ook recht op de in de garantie toegekende rechten of vorderingen als de zaak niet die eigenschappen bezit die in een reclame door de verkoper of producent zijn toegezegd.

Daarnaast volgt uit dit artikel dat de Mededingingsautoriteit eveneens haar bevoegdheden kan inzetten en handhavend kan optreden tegen bepaalde op grond van artikel 6 van Boek 7 aangemerkte onredelijk bezwarende bedingen in algemene voorwaarden bij consumentenkoop. Zo is een beding in algemene voorwaarden dat kosten van aflevering deels of volledig ten laste van de koper doen komen, onredelijk bezwarend. Datzelfde geldt voor een beding dat een koper bij consumentenkoop verplicht tot vooruitbetaling van meer dan de helft van de koopprijs, onredelijk bezwarend.

Artikel 4.5 (koop en dienst op afstand)

Dit artikel bepaalt, in het tweede lid, dat een verkoper bij een koop op afstand de bepalingen in afdeling 9A van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek in acht dient te nemen. Onder een overeenkomst op afstand wordt verstaan een overeenkomst waarbij, in het kader van een door de verkoper of dienstverlener georganiseerd systeem voor verkoop of dienstverlening op afstand, tot en met het sluiten van de overeenkomst uitsluitend gebruik wordt gemaakt van één of meer technieken voor communicatie op afstand. Hierbij moet bijvoorbeeld worden gedacht aan postorderverkoop of verkoop via de telefoon of internet en andere vormen van consumentenkoop waarbij geen direct contact tussen de ondernemer en de consument is, zoals in een winkel.

Op basis van de bepalingen is een verkoper verplicht om de consument voorafgaand aan de koop te informeren over onder meer de belangrijkste kenmerken van het product, de wijze van betaling, eventuele bezorgkosten en de betalingsmogelijkheden. De koop moet op schriftelijk worden

aangegaan. De consument heeft bovendien een bedenktijd van in beginsel zeven dagen met daaraan gekoppelde rechten tot beëindiging van de overeenkomst voor de consument. De consument wordt ook beschermd tegen frauduleus gebruik van zijn betaalkaart bij overeenkomsten op afstand. Als een verkoper een consument ongevraagd opbelt, moet hij aan het begin van het gesprek zijn identiteit bekend maken en het commerciële oogmerk van het telefoongesprek expliciet duidelijk maken.

Daarnaast bepaalt het eerste lid van dit artikel dat het niet is toegestaan een niet bestelde zaak toe te zenden of een niet opgedragen dienst te verrichten met het verzoek tot betaling van een prijs. Voorts bevatten het derde en vierde lid bepalingen om 'spam' en ongevraagde communicatie tegen te gaan. Het vijfde lid maakt dat het bepaalde in het tweede tot en met het vierde lid van dit artikel over consumentenkoop op afstand deels ook van toepassing is op overeenkomsten tot levering van diensten.

Artikel 4.6 (timeshare)

Dit artikel bepaalt dat een verkoper die handelt in de uitoefening van een beroep of bedrijf en die een time share overeenkomst aangaat de artikelen in afdeling 10a van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek in acht dient te nemen.

Onder een timeshare overeenkomst wordt verstaan een koopovereenkomst met een duur van ten minste drie jaren waarbij de verkoper tegen betaling van een totaalprijs aan de consument het recht geeft tot het gebruik van een woning voor ten minste een week per jaar. Op grond van het bepaalde in afdeling 10a van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek moet een dergelijke overeenkomst schriftelijk worden aangegaan, en de bij het Gegevensbesluit rechten van gebruik in deeltijd van onroerende zaken bepaalde gegevens bevatten. De consument heeft ook de mogelijkheid om de koop 5 dagen nadat hij de koopakte heeft ontvangen, zonder opgave van reden te ontbinden. In dat geval is de koper aan de verkoper ten hoogste 3% van de prijs als vergoeding verschuldigd. Bovendien is vereist dat, in geval van vooruitbetaling van de 5-dagen 'bedenktijd' de verkoper zekerheid stelt voor onverwijld terugbetaling als de koper besluit de koop alsnog te ontbinden. Als de consument besluit de overeenkomst te ontbinden, wordt een eventueel gesloten financieringsovereenkomst met de verkoper of met een derde daarmee ook ontbonden.

Op grond van het bepaalde in artikel 48f van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek geldt sinds 2012 dat deze bepalingen van overeenkomstige

toepassing zijn op de koop van rechten van gebruik in deeltijd van andere registergoederen, voor zover dat in overeenstemming is met de aard van dat recht. In de memorie van toelichting bij de Landsverordening consumentenkoop op afstand is aangegeven dat daarbij in het bijzonder aan timeshare op cruiseschepen kan worden gedacht.

Artikel 4.7 (pakketreizen)

Dit artikel bepaalt dat een reisorganisator van pakketreizen de bij of krachtens Titel 7A van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek gestelde eisen in acht dient te nemen.

Onder pakketreizen wordt verstaan reisovereenkomsten waarbij een reisorganisator zich verbindt tot het verschaffen van een van tevoren georganiseerde reis die een overnachting of een periode van meer dan 24 uur omvat en ten minste uit twee diensten bestaat. De bepalingen zijn niet van toepassing op een reisovereenkomst die er niet toe strekt dat de reiziger Sint Maarten verlaat. De bij of krachtens Titel 7A BW gestelde eisen zien met name op regels als een reiziger een reis wil boeken, annuleren of wijzigen, of klaagt over een slechte reiservaring. Dat betekent onder meer dat een reisorganisator verplicht is om op begrijpelijke en toegankelijke wijze bepaalde gegevens in de prospectus op te nemen, en om bepaalde onder meer in het Landsbesluit gegevens georganiseerde reizen bepaalde informatie voor aanvang van de reis te verstrekken. Ook heeft een reiziger het recht om in ieder geval tot zeven dagen voor aanvang van de reis zijn reis over te dragen aan iemand anders, mits die persoon voldoet aan alle voorwaarden voor de reisovereenkomst. Een reiziger heeft bovendien recht op een reis overeenkomstig de verwachtingen die hij op grond van de reisovereenkomst redelijkerwijs mocht hebben. Als de reis anders verloopt en de reisorganisator niet in staat is voor een goede oplossing te zorgen, is de reisorganisator in principe verplicht de schade te vergoeden, tenzij de tekortkoming hem of degene van wiens hulp hij gebruik maakt niet is toe te rekenen. Onder schade wordt ook begrepen smartengeld wegens gederfd reisgenot. De reisorganisator dient ook hulp en bijstand te bieden. Reisorganisatoren die pakketreizen aanbieden zijn daarnaast ook wettelijk verplicht om garantiemaatregelen te treffen. Deze garantiemaatregelen voorkomen dat consumenten de reissom die zij vooruit hebben betaald kwijt zijn in geval van financieel onvermogen van de reisaanbieder.

Artikel 4.8 (misleidende reclame)

Dit artikel bepaalt dat iemand geen misleidende mededeling zoals bedoeld in Afdeling 4, Titel 3 van Boek 6 van het Burgerlijk Wetboek openbaar mag maken of openbaar mag laten maken over goederen of diensten die door hem of degenen ten behoeve van wie hij handelt in de uitoefening van een beroep of bedrijf worden aangeboden.

Regels omtrent misleidende reclame zijn neergelegd Afdeling 4, Titel 3 van Boek 6 van het Burgerlijk Wetboek, dat bepaalt dat het onrechtmatig is om openbare mededelingen te doen die misleidend zijn. De afdeling bevat een niet-limitatieve lijst van aspecten van mededelingen die misleidend kunnen zijn. Zo kan een reclame misleidend zijn over de aard, samenstelling, hoeveelheid, hoedanigheid, eigenschappen of gebruiksmogelijkheden, over de herkomst, wijze of het tijdstip van vervaardigen of over de prijs of de wijze van berekenen daarvan. Een reclame kan ook misleidend zijn over de omvang van de voorraad of de aanleiding van de aanbieding. Ook mededelingen over de voorwaarden waaronder goederen worden geleverd of diensten worden verricht, of over de garantie kunnen misleidend zijn, net als mededelingen over toegekende onderscheidingen of over de bekwaamheid of bevoegdheid van degene onder wiens leiding goederen zijn vervaardigd of diensten worden verricht. Een reclame met vergelijking met andere goederen en diensten kan eveneens misleidend zijn. De afzender van de informatie moet bewijzen dat deze juist is als door iemand wordt gesteld dat de informatie op enig punt misleidend is, tenzij deze bewijslastverdeling onredelijk is.

Artikel 4.9 (prijsaanduiding)

Dit artikel verplicht diegene die goederen of diensten aanbiedt om zich te houden aan voorschriften over de prijsaanduiding. Deze voorschriften volgens uit de ministeriële beschikking Prijsaanduiding goederen en diensten. Deze voorschriften verplichten kleinhandelaars onder meer om goederen te voorzien van een duidelijk zichtbare en leesbare prijsaanduiding. De prijsaanduiding dient, in ieder geval, in Nederlands-Antilliaanse guldens te zijn. Diegenen die goederen op afbetaling of in huurkoop te koop aanbieden, dienen deze goederen van een duidelijk zichtbare en leesbare prijsaanduiding van de contante prijs en de afbetalingsprijs of de huurkoopprijs te voorzien. Het besluit bevat daarnaast nog enkele specifieke bepalingen over de prijsaanduiding in hotels, waaronder bars en restaurants in hotels.

Artikel 4.10 (klachtbehandeling)

Dit artikel verplicht ondernemers bij een koopovereenkomst of een overeenkomst tot het verrichten van diensten de wettelijke bepalingen over de behandeling van klachten in acht te nemen.

De bepalingen over de behandeling van klachten door ondernemers zijn neergelegd in Hoofdstuk II van de Landsverordening inzake consumentengeschillen. Ondernemers zijn verplicht om aan consumenten de benodigde informatie te verstrekken over de wijze waarop zij een klacht kunnen indienen of informatie kunnen vragen in verband met een door hen met de ondernemer gesloten overeenkomst. Zij dienen zo snel mogelijk te reageren op vragen en klachten en alles in het werk te stellen om tot een bevredigende oplossing te komen. Daarnaast zijn ondernemers verplicht om consumenten te informeren over een eventuele buitengerechtelijke regeling van geschillen, en, indien zij daar geen gebruik van maken, consumenten te informeren over hun recht om een klacht voor te leggen aan een gekwalificeerde instantie voor buitengerechtelijke beslechting van consumentengeschillen.

Hoofdstuk V handhaving

Artikel 5.1

Wat de inhoud en omvang van de bevoegdheden voor het houden van toezicht en het doen van onderzoek betreft wordt aangesloten bij de bevoegdheden zoals neergelegd in de Landsverordening inzake concurrentie, toegericht in de daarbij behorende memorie van toelichting.

De Mededingingsautoriteit kan ambtshalve maar ook op basis van een aanvraag overgaan tot het doen verrichten van (handhavings)onderzoek. Een klacht van een belanghebbende wordt ingevolge het derde lid aangemerkt als een aanvraag. Van belang is hierbij op te merken dat de Mededingingsautoriteit alleen dan bevoegd is om op te treden als het gaat om overtredingen die schade toebrengen of kunnen toebrengen aan collectieve belangen van consumenten en er daarmee sprake is van een 'inbreuk'. Gezien deze taakomschrijving wordt een individuele consument niet als belanghebbende aangemerkt. Dat zou ook vereisen dat de Mededingingsautoriteit op elke binnenkomende consumentenklacht een formeel besluit zou moeten nemen om al dan niet nader onderzoek te verrichten. Dat wordt hier niet van de Mededingingsautoriteit gevergd. De Mededingingsautoriteit kan vanzelfsprekend ambtshalve besluiten om op basis van een consumentenklacht of tip onderzoek te doen, maar is niet

vereist om elke klacht als 'aanvraag' tot het nemen van een besluit te beschouwen.

Consumentenorganisaties worden op grond van artikel 7.1 wel expliciet aangemerkt als belanghebbende, en kunnen dus bij de Mededingingsautoriteit een aanvraag indienen om een besluit te nemen al dan niet nader onderzoek te verrichten. Zoals ook opgemerkt in de memorie van toelichting bij de Landsverordening inzake concurrentie vereist een zorgvuldige voorbereiding van een beschikking op een dergelijke aanvraag niet dat de Mededingingsautoriteit van haar onderzoeksbevoegdheden gebruik maakt indien uit een eerste of globaal onderzoek naar de klacht blijkt dat het gestelde in de klacht hoe dan ook niet kan leiden tot de conclusie dat sprake is van een inbreuk op het consumentenrecht. Ook hier geldt dat het belangrijk is dat de Mededingingsautoriteit haar onderzoekscapaciteit doelmatig inzet. Wel mag van de Mededingingsautoriteit worden gevergd dat zij motiveert waarom zij, als dat het geval is, een bepaalde klacht niet (nader) onderzoekt.

Artikel 5.2 (bindende gedragslijn)

De Mededingingsautoriteit kan met het oog op het voorkomen van schade aan de collectieve belangen van consumenten een marktorganisatie een bindende gedragslijn tot naleving van deze landsverordening opleggen. Een dergelijke bevoegdheid is ook opgenomen in artikel 2.8 de Nederlandse Wet handhaving consumentenrechten.

De bindende gedragslijn beoogt bijsturing in een vroegtijdig stadium om niet-naleving te voorkomen. Het is naar zijn aard een individuele instructie om normoverschrijdend gedrag in een concreet geval te voorkomen. Informatie of waarschuwen door de Mededingingsautoriteit zal in het algemeen nog aan de inzet van dit instrument vooraf gaan, tenzij de vereiste spoed zich daar tegen verzet. Het instrument van een bindende gedragslijn kan daarmee ook als een belangrijk aanvullend instrument worden gezien, omdat het de Mededingingsautoriteit in een vroegtijdig stadium in staat stelt om op te treden. In situaties waarin er een risico op niet naleven is, kan het opleggen van een bindende gedragslijn passend zijn. Dit is zowel in het belang van de betrokkenen als een maatschappelijk belang.

Met een bindende gedragslijn kan de Mededingingsautoriteit een op een ondernemer toegespitste precisering geven hoe een betrokken wettelijke norm moet worden nageleefd. Doel van deze precisering is om een

ondernemer door middel van een concrete gedragslijn snel en met enige precisie ertoe te bewegen zijn handelswijze in overeenstemming te brengen met die wettelijke norm. De Mededingingsautoriteit zou bijvoorbeeld in een bindende gedragslijn toegespitst op de ondernemer in kwestie kunnen bepalen dat een ondernemer tijdens een telefonisch verkoopgesprek de in de beschikking opgesomde informatie moet geven aan de consument. In de beschikking dient de Mededingingsautoriteit deugdelijk te motiveren waarom de bindende gedragslijn wordt gegeven. Daarbij zal de Mededingingsautoriteit in ieder geval moeten motiveren waarom zij vermoedt dat de ondernemer de norm mogelijk zal overtreden, en snel en adequaat optreden nodig is om schade aan de collectieve belangen van consumenten te voorkomen.

Op grond van artikel 5.5 dient de Mededingingsautoriteit de bindende gedragslijn openbaar te maken, en daarmee tevens consumenten te informeren over welke gedragslijn van de ondernemer nodig is om aan de norm te voldoen. De marktorganisatie kan tegen de beschikking van de Mededingingsautoriteit om een gedragslijn op te leggen in bezwaar en beroep gaan (zie artikel 8.6 van de Landsverordening inzake concurrentie).

In geval van overtreding van de gedragslijn kan de Mededingingsautoriteit besluiten een boete op te leggen of ter zekerstelling van de naleving een last onder dwangsom op te leggen (zie verder artikel 6.2). De Mededingingsautoriteit kan ook besluiten een (handhavings)onderzoekstraject te starten. Voor de goede orde wordt hierbij opgemerkt dat de Mededingingsautoriteit ook zonder eerst een bindende gedragslijn op te leggen een dergelijk onderzoek kan doen.

Artikel 5.4 (toezegging)

Dit artikel bepaalt dat de Mededingingsautoriteit op aanvraag van een marktorganisatie een door die marktorganisatie gedane toezegging bindend kan verklaren als de Mededingingsautoriteit dat doelmatiger acht dan het opleggen van een sanctionerende maatregel (eerste en tweede lid). Het derde lid geeft aan dat de Mededingingsautoriteit dat alleen kan doen als een marktorganisatie de toezegging heeft gedaan vóórdat de Mededingingsautoriteit besloten heeft een bestuurlijke boete of last onder dwangsom op te leggen. Door tijdig een toezegging te doen en zich overigens ook coöperatief op te stellen, kan een marktorganisatie dus proberen te voorkomen dat een sanctionerende maatregel wordt opgelegd. Dat betekent overigens niet dat het bindend verklaren van een toezegging een recht is dat marktorganisaties toekomt. Het is aan de Mededingingsautoriteit om te bepalen welk instrument zij doelmatiger

acht. Het vierde lid bepaalt dat, als de Mededingingsautoriteit een toezegging bindend verklaart, de Mededingingsautoriteit niet ook nog een bestuurlijke boete of last onder dwangsom kan opleggen. Dat betekent niet dat dat nooit meer kan. De marktorganisatie dient zich, zolang de Mededingingsautoriteit de toezegging bindend heeft verklaard, aan de toezegging te houden, en de Mededingingsautoriteit is bevoegd de toezegging telkens te verlengen. Als een marktorganisatie zich niet aan de toezegging houdt, of als blijkt dat de beschikking berust op door de marktorganisatie verstrekte onvolledige, onjuiste of misleidende gegevens, dan kan de Mededingingsautoriteit de beschikking intrekken. Dat is ook het geval als er een wezenlijke verandering is opgetreden in de feiten waarop de beschikking berust. Dan kan de Mededingingsautoriteit alsnog besluiten een bestuurlijke boete of last onder dwangsom op te leggen (vijfde tot en met zevende lid).

Zowel de Nederlandse Mededingingswet als de Nederlandse Wet handhaving consumentenbescherming kenden al het instrument van de toezegging. Met de instelling van de Autoriteit Markt en Consument is de bevoegdheid tot het aanvaarden van een toezegging een ACM-brede bevoegdheid geworden. De mogelijkheid van (het aanvaarden van) een toezegging is daarbij gekoppeld aan het openbaar maken daarvan, om daarmee ook de nodige transparantie te geven aan gedupeerde consumenten. Voor de formulering van het artikel is aangesloten bij de formulering van artikel 12h van de Nederlandse Instellingswet Autoriteit Consument en Markt. Daarmee is de bevoegdheid om een toezegging bindend te verklaren ook ruim geformuleerd, en een bevoegdheid die de Mededingingsautoriteit kan inzetten binnen het kader van alle taken die de Mededingingsautoriteit zijn opgedragen, niet alleen binnen het kader van de taken op het gebied van handhaving van consumentenbescherming. Dat is ook de reden dat gebruik wordt gemaakt van het begrip marktorganisatie, dat niet alleen ondernemers omvat, maar ook ondernemersverenigingen. Hiermee wordt beoogd om de Mededingingsautoriteit zo goed mogelijk in staat te stellen maatwerk te leveren wat betreft de handhaving van wettelijke voorschriften en rekening te houden met de omstandigheden van het geval.

Het vaststellen van een overtreding is niet vereist voor het bindend verklaren van een toezegging. Op het gebied van consumentenbescherming is, voorafgaand aan de eventuele vaststelling van een overtreding, het bindend verklaren van een toezegging dus een alternatief voor een bindende gedragslijn. Nadat een overtreding is vastgesteld kan de Mededingingsautoriteit kiezen voor het bindend

verklaren van een toezegging indien zij dat doelmatiger acht dan het opleggen van een bindende aanwijzing of bestuurlijke sanctie.

Artikel 5.5 (openbare waarschuwing)

Dit artikel bepaalt dat de Mededingingsautoriteit in het kader van de handhaving van de wettelijke bepalingen ter bescherming van de belangen van de consument bedoeld in artikel 2.2 een openbare waarschuwing kan doen uitgaan als dat redelijkerwijs noodzakelijk is om consumenten snel en effectief te informeren over een schadeveroorzakende handelspraktijk van een marktorganisatie en de Mededingingsautoriteit door het openbaar waarschuwen schade kan voorkomen. In het algemeen geldt dat bij de waarschuwingsbevoegdheid consumenten sneller, effectiever en directer worden geïnformeerd dan via de (indirecte) weg van publicatie van een jegens een bepaalde marktorganisatie toegepast instrument, zoals een last onder dwangsom, boete, toezegging of bindende gedragslijn. Veel consumentenautoriteiten beschikken dan ook over een vergelijkbare bevoegdheid.

De formulering van dit artikel sluit aan bij de formulering uit de Nederlandse Wet handhaving consumentenbescherming, artikel 2:23. Dit artikel is in 2014 ingevoegd nadat in de praktijk van de Consumentenautoriteit was gebleken dat de bescherming van de belangen van consumenten soms vergt dat de autoriteit consumenten in het algemeen informeert over concrete schadeveroorzakende handelspraktijken. Dat kan bijvoorbeeld het geval zijn als snelheid is geboden om verdere schade te voorkomen, en het oordeel dat een overtreding heeft plaatsgevonden niet afgewacht kan worden. Dat laatste vergt immers gedegen onderzoek, en daarmee tijd. Het kan ook nodig zijn om te voorkomen dat consumenten overeenkomsten sluiten met marktorganisaties waarnaar een onderzoek loopt en er een redelijk vermoeden van overtreding blijkt te zijn.

Het waarschuwen van consumenten waarbij de naam van een marktorganisatie wordt genoemd, is een vergaande bevoegdheid van de Mededingingsautoriteit omdat er een duidelijke afweging gemaakt moet worden tussen de belangen van de marktorganisatie in kwestie en de bescherming van de consument. Enerzijds is het belangrijk dat consumenten geen informatie wordt onthouden die kan voorkomen dat hun belangen ernstig worden geschaad. Anderzijds moet rekening worden gehouden met de belangen van de ondernemer in kwestie, waarvan (nog) niet is vastgesteld dat het een overtreder is. Daarom moet de waarschuwingsbevoegdheid terughoudend worden ingezet en is een

zorgvuldige belangenafweging vereist. Op grond van het tweede lid mag de Mededingingsautoriteit alleen gebruikmaken van haar bevoegdheid om een marktorganisatie met name te noemen in de openbare waarschuwing als er sprake is van een reëel en acuut risico op benadeling van consumenten en van een redelijk vermoeden van overtreding. In haar besluit zal de Mededingingsautoriteit op grond van het vijfde lid de gronden waarop het besluit berust moeten opnemen, waarbij tevens invulling moet worden gegeven aan het begrip 'redelijk vermoeden'. Bovendien zal in de openbare waarschuwing duidelijk naar voren moeten komen dat er nog geen sprake is van een door de Mededingingsautoriteit vastgestelde inbreuk.

Om de bestuursrechtelijke rechtsbescherming van de betreffende marktorganisatie te regelen heeft de marktorganisatie op grond van het derde en vierde lid vijf werkdagen de tijd om een voorlopige voorziening te vragen tegen het besluit om een openbare waarschuwing waarin de marktorganisatie met name wordt genoemd uit te vaardigen.

Artikel 5.5 (openbaarmaking bindende gedragslijn en toezegging)

Dit artikel regelt de openbaarmaking van beschikkingen van de Mededingingsautoriteit tot het opleggen van een bindende gedragslijn en het bindend verklaren van een toezegging. De procedure omvat vergelijkbare waarborgen voor een zorgvuldig proces bij openbaarmaking van een beschikking tot het opleggen van een bindende aanwijzing of een bestuurlijke sanctie. Zo is geregeld dat de beschikking niet eerder openbaar wordt dan nadat vijf dagen zijn verstreken na de bekendmaking van de beschikking aan de marktorganisatie tot wie die beschikking gericht is.

Hoofdstuk VI

maatregelen in geval van overtreding

Paragraaf 6.1 maatregelen

Artikel 6.1 (maatregelen bij inbreuken)

Indien de Mededingingsautoriteit van oordeel is dat een inbreuk heeft plaatsgevonden, kan zij de overtreder een bindende aanwijzing tot naleving van deze landsverordening opleggen, of een bestuurlijke boete of een last onder dwangsom. De bindende aanwijzing is, net als de bindende gedragslijn, gericht op bevordering van de naleving van wettelijke voorschriften. De last onder dwangsom is een herstelsanctie, de bestuurlijke boete een punitieve sanctie.

Deze maatregelen komen overeen met de maatregelen die de Mededingingsautoriteit kan opleggen bij overtreding van de bepalingen inzake concurrentie. In afwijking van de Landsverordening inzake concurrentie is de Mededingingsautoriteit altijd bevoegd om een bestuurlijke sanctie op te leggen, ook als de Mededingingsautoriteit niet al eerder een bindende aanwijzing heeft opgelegd. Anders dan in geval van mededingingsrechtelijke normen kan geen duidelijk onderscheid worden gemaakt tussen per se verboden gedragingen met normen die evident onrechtmatig zijn en doorgaans weinig aan onzekerheid overlaten, en andere gedragingen waar het nuttig is vooral te zorgen voor een verduidelijking van de (niet altijd even duidelijke) mededingingsrechtelijke norm. Het wordt aan de Mededingingsautoriteit overgelaten om, rekening houdend met de omstandigheden van het geval, een geconstateerde overtreding te sanctioneren met een bindende aanwijzing, of direct een bestuurlijke boete of last onder dwangsom in te zetten.

Net als in de Mededingingsverordening is het ook voor de overtreding van bepalingen van deze landsverordening mogelijk om feitelijk leidinggevend te beboeten (tweede lid).

Op grond van het vierde lid geldt een samengesteld maximum, van NAF 1 miljoen of, als dat hoger is, een percentage van 10% van de omzet. Er is niet gekozen voor een absoluut maximum, omdat een boete voor grote marktorganisaties relatief laag kan zijn, en daardoor slechts beperkt afschrikwekkend werkt. Voor de goede orde dient te worden opgemerkt dat het boetemaximum ook echt een maximum is. In de praktijk zullen veel boetes lager kunnen uitvallen, omdat algemene beginselen van behoorlijk bestuur vergen dat de boete evenredig is en wordt afgestemd op de ernst en de duur van de overtreding. De omzet hoeft ook niet altijd te worden berekend. Als de Mededingingsautoriteit van mening is dat een boete tot maximaal NAF 1 miljoen volstaat, kan daarvan worden afgezien.

Artikel 6.2 (maatregelen niet naleven bindende gedragslijn en toezeggingsbesluit)

Dit artikel regelt de sancties op en boetemaxima bij overtreding van de bindende gedragslijn en het toezeggingsbesluit. De Mededingingsautoriteit kan nadere beleidsregels stellen over de wijze waarop de hoogte van de bestuurlijke sanctie wordt bepaald.

Het eerste lid regelt dat de Mededingingsautoriteit ook voor het niet nakomen van een bindende gedragslijn een boete kan opleggen. Ook het maximum van deze boete is een samengesteld maximum en mede

afhankelijk van de omzet. Daarbij is aangesloten bij de hoogte van het maximum voor bijkomende overtredingen, zoals het niet verlenen van medewerking. De regering acht het niet redelijk om bij het niet nakomen van een bindende gedragslijn, dat wil zeggen, een zelfstandige last zonder dat een overtreding is vastgesteld, in een hoger boetemaximum te voorzien.

Het tweede lid regelt de sanctie op en het boetemaximum in geval van het niet nakomen van een toezeggingsbesluit. Omdat de Mededingingsautoriteit het instrument van de toezegging kan inzetten binnen het kader van alle taken die de Mededingingsautoriteit zijn opgedragen, is voor eenzelfde formulering gekozen als in de Mededingingsverordening, met een boetemaximum van ten hoogste NAF 1 miljoen, of, losjes geformuleerd, 10% van de omzet als dat meer is. Daarmee is ook beoogd aan te geven dat de regering de niet naleving van een door een marktorganisatie zelf gedane toezegging als een relatief zware overtreding beschouwd.

Het derde lid regelt dat de Mededingingsautoriteit in geval van het niet naleven van een bindende gedragslijn er ook voor kan kiezen om een last onder dwangsom op te leggen. In geval van het niet naleven van een toezeggingsbesluit kan de Mededingingsautoriteit er voor kiezen om alsnog het onderzoek heropenen en de sanctieprocedure af te ronden met boetebesluit of last onder dwangsom.

Artikel 6.3 (maatregelen overige overtredingen)

Dit artikel regelt de sancties op en boetemaxima bij bijkomende overtredingen. De Mededingingsautoriteit kan nadere beleidsregels stellen over de wijze waarop de hoogte van de bestuurlijke sanctie wordt bepaald.

In geval van bijkomende overtredingen, van de medewerkingsplicht (eerste lid, onder a) en van verbreking van zegels (eerste lid, onder b) gelden uit het oogpunt van effectief toezicht dezelfde bestuurlijke sancties als bepaald in de Mededingingsverordening. Het eerste lid, onder c regelt de sanctie en het boetemaximum voor het niet binnen de gestelde termijn verstrekken van de informatie zoals bedoeld in artikel 10.2 van de Landsverordening inzake concurrentie. Het tweede lid regelt dat de Mededingingsautoriteit in geval van het niet nakomen van de medewerkingsplicht er ook voor kan kiezen om een last onder dwangsom op te leggen.

Paragraaf 6.2 bindende aanwijzing

Artikelen 6.4, 6.5 en 6.6

De voorbereidingsprocedure voor de bindende aanwijzing is gelijk aan de procedure die de Mededingingsautoriteit dient te volgen bij het geven van een bindende aanwijzing op grond van de Landsverordening inzake concurrentie. De procedure die in een dergelijk geval wordt doorlopen is ontleend aan de uniforme openbare voorbereidingsprocedure zoals terug te vinden in de Nederlandse Algemene wet bestuursrecht en de Landsverordening inzake concurrentie, met dien verstande dat de kring van belanghebbenden beperkt is tot de betrokken marktorganisatie.

Paragraaf 6.3 algemene bepalingen omtrent bestuurlijke sancties

Paragraaf 6.4 bestuurlijke boete

Artikelen 6.8 en 6.9

Deze bepalingen behelzen de beginselen 'geen straf zonder schuld' en 'ne bis in idem'.

Artikel 6.10

Ook ten aanzien van de bescherming van consumentenbelangen wordt een verjaringstermijn aangehouden van vijf jaar die kan worden gestuit door onderzoekshandelingen.

Artikel 6.11

Dit artikel sluit aan bij de bepaling in de Landsverordening inzake concurrentie en bij artikel 6 EVRM. De Mededingingsautoriteit kan haar (discretionaire) bevoegdheden met betrekking tot het opleggen van boetes nader uitwerken in beleidsregels.

Artikelen 6.12 en 6.13

De procedure voorziet in een handhavingsonderzoek dat resulteert in een rapport indien als resultaat van het handhavingsonderzoek de Mededingingsautoriteit van oordeel is dat een overtreding is begaan. De betrokken marktorganisatie wordt vervolgens in kennis gesteld van dit oordeel zoals neergelegd in het rapport, krijgt toegang tot het dossier en wordt in de gelegenheid gesteld om een zienswijze te geven.

Artikel 6.14

Ingevolge dit artikel kan, na het opstellen van een rapport en hoor en wederhoor, een bestuurlijke boete volgen. Het tweede lid strekt ertoe om vooringenomenheid bij besluitvorming te voorkomen en objectiviteit en onpartijdigheid te waarborgen door betrokkenheid van personen die in de desbetreffende zaak onderzoekshandelingen hebben verricht, uit te sluiten van de werkzaamheden inzake het voorbereiden van een bestuurlijke boete. Personen die werkzaamheden verrichten ter uitvoering van dit artikel moeten immers objectief en onbevooroordeeld constateren of de feiten en omstandigheden die uit het rapport blijken, de conclusie rechtvaardigen dat een overtreding is begaan en, indien dit naar hun opvatting het geval is, of in verband met die overtreding een sanctie gerechtvaardigd is. Indien in dit kader wordt geconstateerd dat de feiten en omstandigheden vermeld in het rapport onvoldoende zouden zijn om met een objectieve en onbevooroordeelde beoordeling tot de conclusie te komen dat een overtreding is begaan, sluit dit - uiteraard met inachtneming van de beginselen van behoorlijk bestuur - niet uit dat opnieuw onderzoek wordt verricht en dat een aanvullend rapport wordt opgesteld.

Paragraaf 6.5 dwangbevel

Artikelen 6.16, 6.17 en 6.18

Deze bepalingen regelen de wijze van invordering, waaronder de termijnen en bestemming van verschuldigde bedragen. De Mededingingsautoriteit kan een dwangbevel uitvaardigen. Dat dwangbevel levert een executoriale titel op.

Paragraaf 6.6 last onder dwangsom

Artikel 6.19 tot en met 6.22

De regeling omtrent de last onder dwangsom stemt overeen met de bepalingen in de Landsverordening inzake concurrentie. In aansluiting op artikel 5.7 van de Nederlandse Algemene wet bestuursrecht kan het voor het opleggen van een last onder dwangsom voldoende zijn dat de overtreding 'klaarblijkelijk dreigt'. Dit om ook preventief te kunnen optreden ingeval een overtreding met een zekerheid grenzende waarschijnlijkheid zal gaan plaatsvinden. Voor oplegging van een dergelijke preventieve last is voorts vereist dat die overtreding in de

beschikking kan worden omschreven met die mate van duidelijkheid die uit het oogpunt van rechtszekerheid is vereist.

Hoofdstuk VII

bezwaar en beroep

Artikel 7.1

Om te voorkomen dat onduidelijkheid bestaat of consumentenorganisaties als belanghebbende kunnen worden aangemerkt, worden zij in navolging van de wijze waarop dit in de Nederlandse Wet handhaving consumentenrechten is gedaan, in dit artikel aangemerkt als belanghebbenden bij beschikkingen krachtens deze landsverordening. Consumentenorganisaties kunnen dus bezwaar maken en beroep instellen tegen beschikkingen van de Mededingingsautoriteit.

Hoofdstuk VIII

gebruik en verstrekking van gegevens

Artikel 8.1

Omdat aan de Mededingingsautoriteit verstrekte informatie bedrijfsvertrouwelijke informatie kan betreffen, wordt in dit artikel gewaarborgd dat de desbetreffende informatie uitsluitend wordt gebruikt of openbaar gemaakt voor de toepassing van het bepaalde bij of krachtens deze landsverordening.

Artikel 8.2

In afwijking van het bepaalde onder artikel 8.1 wordt in dit artikel ten behoeve van een zo optimaal mogelijke handhaving bepaald dat de Mededingingsautoriteit bevoegd is onder strikt omschreven voorwaarden informatie te verstrekken aan buitenlandse consumentenautoriteiten en nationale bestuursorganen die op grond van andere wettelijke regelingen dan deze landsverordening belast zijn met taken die de toepassing of mede de toepassing van bepalingen omtrent handhaving van de naleving van wettelijke bepalingen ter bescherming van consumentenbelangen betreffen. De Mededingingsautoriteit zal zich daarbij terdege dienen te vergewissen dat aan de gestelde voorwaarden is voldaan. Hierbij zal zij niet alleen acht moeten slaan op wettelijke voorschriften omtrent geheimhouding en gebruik van gegevens in het desbetreffende land, maar ook op de toepassing daarvan in de praktijk. De Mededingingsautoriteit is in geen geval verplicht om gegevens te verstrekken.

Opgemerkt wordt nog dat nadrukkelijk ook is beoogd dat uitwisseling van gegevens binnen de Mededingingsautoriteit mogelijk wordt, omdat de wettelijke bepalingen inzake concurrentie ook wettelijke bepalingen ter bescherming van consumentenbelangen zijn. Door de Mededingingsautoriteit op grond van deze landsverordening verkregen informatie mag door de Mededingingsautoriteit ook worden gebruikt voor de uitvoering van andere taken van de Mededingingsautoriteit.

Vanzelfsprekend is de handhaving van deze landsverordening ook gebaat bij informatieverstrekking door derden aan de Mededingingsautoriteit. Informatieverstrekking door derden wordt geregeld onder artikel 10.1 van de Landsverordening inzake concurrentie.

Hoofdstuk IX

wijziging in andere landsverordeningen

Artikel 9.1

In navolging van artikel 305d van het Nederlandse Burgerlijk Wetboek wordt met dit artikel een stichting of vereniging die krachtens haar statuten tot taak heeft de bescherming van gelijksoortige belangen van andere personen, gerechtigd een verzoek in te dienen bij het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba om te bevelen een overtreding van de wettelijke bepalingen bedoeld in artikel 2.2 van deze landsverordening te doen staken. In aanvulling op het in dit ontwerp geregelde bestuursrechtelijke toezicht bepaalt dit artikel dat een dergelijke particuliere stichting of vereniging ook zelf naar de rechter kan stappen om naleving van die wettelijke bepalingen af te dwingen.

Voorwaarde is wel dat de stichting of vereniging eerst heeft geprobeerd om zelf met de opgeroepene te overleggen. Op grond van het tweede lid van dit artikel is de stichting of vereniging niet ontvankelijk als die stichting of vereniging in de gegeven omstandigheden onvoldoende heeft geprobeerd het gevorderde door het voeren van overleg met de opgeroepene te bereiken.

Tot slot wordt het mogelijk gemaakt om, in geval er sprake is van een overtreding van artikel 194 van boek 3 van het Burgerlijk Wetboek (misleidende reclame), om openbaarmaking van de beschikking en rectificatie van informatie te verzoeken. Openbaarmaking van de beschikking is wellicht niet voldoende om de gevolgen van een misleidende

reclame weg te nemen: door de beschikking is weliswaar vast komen te staan dat er sprake is van misleidende reclame, maar het is niet altijd duidelijk waarom die informatie misleidend is en wat nu wel de juiste informatie is. Daarom wordt het wenselijk geacht om ook de mogelijkheid op te nemen rectificatie van de misleidende reclame te verzoeken.

Hoofdstuk X

overige bepalingen

In dit hoofdstuk wordt de citeertitel alsmede de inwerkingtreding geregeld.

De Minister van Toerisme, Economische Zaken, Verkeer en
Telecommunicatie

De Minister van Justitie

De Minister van Volksgezondheid, Sociale Ontwikkeling en
Arbeid

De Minister van Algemene Zaken

DRAFT Discussion Purposes